

# NEHEMIA

## *Ihooya rĩa Nehemia*

<sup>1</sup> Ici nĩcio ciugo cia Nehemia mūrũ wa Hakalia:

Atĩrĩrĩ, mweri-inĩ wa Kiselevu wa mwaka wa mĩrongo ĩrĩ,\* rĩrĩa ndaarĩ thĩinĩ wa nyũmba ya ũthamaki kũu Shushani-rĩ,† <sup>2</sup> Hanani, ũmwe wa ariũ a baba, agĩũka kuuma Juda arĩ na andũ angĩ, na ngĩmahooya ũhoru wa matigari ma Ayahudi arĩa maahonokete gũtahwo, o na ngĩmahooya ũhoru wa Jerusalemu.

<sup>3</sup> Nao makĩnjookeria atĩrĩ, “Andũ arĩa maa-honokire gũtahwo, o acio marĩ kũu bũrũri-inĩ, marĩ na thĩina mũnene na makanyararwo mũno. Rũthingo rwa Jerusalemu nĩrũmomore, na ihingo ciaruo igacinwo na mwaki.”‡

<sup>4</sup> Rĩrĩa ndaiguire maũndũ macio, ngĩkara thĩ, ngĩrĩra. Ngĩkara ngĩcakayaga matukũ maigana ũna, ngĩhingaga kũria irio na ngĩhooya Ngai wa igũrũ. <sup>5</sup> Ningĩ ngiuga atĩrĩ:

“Wee Jehova Ngai wa Igũrũ, wee Mũrungu mũnene na wa kũmakania, ũrĩa ũhingagia kĩrĩkanĩro gĩake kĩa wendo kũrĩ arĩa

---

\* **1:1** Kwarĩ mĩaka mĩrongo kenda na ũmwe kuuma mĩgwate ya mbere yacooka Jerusalemu. † **1:1** Shushani nĩkuo athamaki a Perisia maaikaraga hĩndĩ ya heho; kwarĩ mũkuru-inĩ wa Rũũ rwa Tigrisi. ‡ **1:3** Wathani wa Perisia wagayanĩtio ng’ongo ithatũ; rũgongo rwa Juda rwathagwo kuuma Samaria.

mamwendete na magaathĩkĩra maathani make, <sup>6</sup> ndagũthaitha ũtege gũtũ gwaku, na ũhingũre maitho maku ũigue ihooya rĩrĩa ndungata yaku ĩrahooya ĩrĩ mbere yaku mũthenya na ũtukũ nĩ ũndũ wa ndungata ciaku, andũ a Isiraeli. Nĩngumbũra mehia ma andũ a Isiraeli, na makwa, na ma nyũmba ya baba, marĩa ithuĩ tũkwĩhĩirie. <sup>7</sup> Nĩtwĩkĩte maũndũ ma waganu mũnene harĩwe. Tũtiathĩkĩire maathani na irĩra cia watho waku cia kũrũmirĩrwo, o na mawatho marĩa waheire Musa ndungata yaku.

<sup>8</sup> “Ririkana ũrutani ũrĩa waheire Musa ndungata yaku, ũkiuga atĩrĩ, ‘Mũngĩaga kwĩhokeka, nĩngamũhurunja gatagatĩ ka ndũrĩrĩ, <sup>9</sup> no mũngĩkanjookerera na mwathĩkĩre maathani makwa, hĩndĩ ĩyo o na andũ anyu arĩa maatahĩtwo magatwarwo ituri cia thĩ kũrĩa kũraya mũno, nĩngamacookereria ndĩmarute kuo, ndĩmarehe kũndũ kũrĩa thuurĩte gũtuĩke gũikaro kĩa Rĩitwa rĩakwa.’

<sup>10</sup> “Acio nĩ ndungata ciaku na andũ aku, arĩa wakũũrĩre na ũndũ wa hinya waku mũnene na guoko gwaku kũrĩ ũhoti. <sup>11</sup> Wee, Jehova, ndagũthaitha ũtege gũtũ ũigue mahooya ma ndungata ĩno yaku, o na mahooya ma ndungata ciaku iria ikenagio nĩ gwĩtigĩra rĩitwa rĩaku. Kĩreke ndungata yaku ĩgaacĩre ũmũthĩ na ũndũ wa gũtũma ĩtĩkĩrĩke harĩ mũndũ ũyũ.”

Nĩ nĩ ndatwaragĩra mũthamaki kĩndũ gĩa

kūnyua.

## 2

### *Aritashashita Gūtūma Nehemia Jerusalemu*

<sup>1</sup> Mweri-inĩ wa Nisani, mwaka wa mĩrongo ĩĩrĩ wa Mũthamaki Aritashashita, rĩrĩa aareheirwo ndibei, ngĩoya ndibei ĩyo ngĩmĩnengera mũthamaki. Mbere ya hĩndĩ ĩyo ndiatukĩtie gĩthiithi ndĩ harĩ we; <sup>2</sup> nĩ ũndũ ũcio mũthamaki akĩnjũũria atĩrĩ, “Nĩ kĩ gītũmĩte ũtukie gĩthiithi ũguo na ndũrĩ mũrũaru? Ũndũ ũcio no uumanire na kĩa kĩa ngoro.”

Na nĩ ngĩtigĩra mũno, <sup>3</sup> no ngĩra mũthamaki atĩrĩ, “Mũthamaki arotũra nginya tene! Gĩthiithi gĩakwa kĩngĩaga gũtuka atĩa hĩndĩ ĩrĩa itũũra inene rĩrĩa maithe makwa mathikĩtwo rĩkirĩte ihooru, na ihingo ciarĩo igacinwo ikaniinwo na mwaki?”

<sup>4</sup> Mũthamaki akĩnjũũria atĩrĩ, “Ũkwenda atĩa?”

Hĩndĩ ĩyo ngĩhooya Ngai wa Igũrũ, <sup>5</sup> na ngĩcookeria mũthamaki atĩrĩ, “Mũthamaki, angĩona kwagĩrĩire, na ndungata yaku ĩtikĩrĩke maitho-inĩ make, nĩakĩndũme itũũra rĩu inene rĩa Juda, kũrĩa maithe makwa mathikĩtwo, nĩguo ngarĩake rĩngĩ.”

<sup>6</sup> Hĩndĩ ĩyo mũthamaki, aikaranĩtie na mũtumia wake, akĩnjũũria atĩrĩ, “Rũgendo rwaku nĩ rwa matukũ maigana na ũgaacooka rĩ?” Mũthamaki akĩona arĩ wega andũme; nĩ ũndũ ũcio ngĩtua ihinda rĩa gũthiĩ.

<sup>7</sup> Ningĩ ngĩmwĩra atĩrĩ, “Mũthamaki angĩona kwagĩrĩire, reke heo marũa ndwarĩre abarũthi

a Mūrīmo-wa-Farati, nīgeetha manjītīkīrie hītūkīre kuo kinya nginye Juda. <sup>8</sup> O na no heo marūa ndwarīre Asafu, mūmenyereri wa mūtītū wa mūthamaki, nīgeetha akaahe mbaū cia gūthondeka mīgamba ya ihingo cia nyūmba ya ūthamaki ĩrīa ĩriganītie na hekarū, na cia gwaka rūthingo rwa itūūra inene o na cia gwaka nyūmba ĩrīa ndīrīkaraga?” Na tondū ūtugi wa guoko kwa Ngai wakwa warī hamwe na nīi, mūthamaki agītīkīra kūūhingīria maūndū marīa mothe ndaamūūrītie. <sup>9</sup> Nī ūndū ūcio ngīthīi kūrī abarūthi a Mūrīmo-wa-Farati, ngīmanengera marūa ma mūthamaki. Ningī mūthamaki nīatūmīte anene a mbūtū cia ita hamwe na thigari iria ithiiga na mbarathi tūthīi hamwe nao.

<sup>10</sup> Rīrīa Sanibalati ūrīa Mūhoroni,\* na Tobia mūnene ūrīa Mūamoni, maaiguire ūhoru ūcio, magītangīka mūno makīria nīkūigua atī kwarī mūndū wokīte gūcaria maūndū ma kūguna andū a Isiraeli.

### *Nehemia Kūrora Thingo cia Jerusalemu*

<sup>11</sup> Nīndathiire Jerusalemu, na thuutha wa gūikara kuo mīthenya ĩtatū-rī, <sup>12</sup> ngiumagara ūtukū ndī na andū matarī aingī. Ndierīte mūndū o na ūmwe ūndū ūrīa Ngai wakwa eekīrīte ngoro-inī yakwa njīke nī ūndū wa Jerusalemu. Gūtīarī na mbarathi ingī tīga ĩrīa yanguuīte.

---

\* **2:10** Sanibalati aarī barūthi wa Samaria.

13 Nĩndathiire ũtukũ ngereire Kĩhingo gĩa Kĩanda,† njerekeire Gĩthima kĩa Ndamathia na Kĩhingo gĩa Kĩara-inĩ,‡ ngĩroraga thingo cia Jerusalemu iria ciamomoretwo, na ihingo ciarĩo iria ciacinĩtwo ikaniinwo nĩ mwaki. 14 Ningĩ ngĩthiĩ o na mbere njerekeire Kĩhingo gĩa Gĩthima na Karia-inĩ ka Mũthamaki, no hatiarĩ handũ haiganu ha kũhĩtũkĩrwo nĩ mbarathi yakwa; 15 nĩ ũndũ ũcio ngĩambata na mũkuru ũtukũ ngĩroraga ũrĩa rũthingo rwatariĩ. Ndakinya mũthia, ngĩhũndũka ngĩngĩrĩra Kĩhingo gĩa Kĩanda rĩngĩ. 16 Anene a kũu matiamenyire kũrĩa ndathiite kana ũrĩa ndekaga tondũ ndiamenyithĩtie Ayahudi, kana athĩnjĩri-Ngai, kana arĩa maarĩ igweta, kana anene, o na kana arĩa angĩ mangĩarutire wĩra.

17 Ningĩ ngĩmeera atĩrĩ, “Nĩmũrona thĩina ũrĩa tũrĩ nagueo: itũũra rĩa Jerusalemu nĩrĩanangĩku, na ihingo ciarĩo igacinwo na mwaki. Ũkai twake rũthingo rwa Jerusalemu rĩngĩ, na tũtigacooka kũnyararwo o na rĩ.” 18 O na ningĩ ngĩmeera ũrĩa guoko kwa ũtugi kwa Ngai wakwa kwarĩ hamwe na niĩ, na ũrĩa mũthamaki anjĩrĩte.

Nao magĩcookia atĩrĩ, “Nĩtwambĩrĩriei gwaka rĩngĩ.” Nĩ ũndũ ũcio makĩambĩrĩria wĩra ũcio mwega.

19 No rĩrĩa Sanibalati ũrĩa Mũhoroni na Tobia mũnene ũrĩa Mũamoni na Geshemu ũrĩa Mũarabu maiguire ũhoru ũcio, magĩtũnyũrũria

---

† 2:13 Kĩhingo gĩa Kĩanda kiarĩ mwena wa ithũiro wa rũthingo rwa Jerusalemu. ‡ 2:13 Kĩhingo gĩa Kĩara-inĩ nĩkĩo Ayahudi moimagĩria nyamũ iria ciarutagwo magongona, magacitwara Gĩtuamba-inĩ kĩa Beni-Hinomu.

na magītūthekeerera, makĩũria atĩrĩ, “Nĩ atĩa ũũ mũreka? Kaĩ mũkũremera mũthamaki?”

<sup>20</sup> Ngĩmacookeria atĩrĩ, “Ngai wa Igũrũ nĩwe ũgũtũma tũgaacĩre. Ithuĩ ndungata ciake nĩtũkwambĩrĩria gwaka rĩngĩ, no ha ũhoru wanyu-rĩ, mũtirĩ na igai gũkũ Jerusalemu, kana kĩhoo, kana ũndũ wa tene wa kũmũnyiitithania narĩo.”

### 3

#### *Aaki a Rũthingo*

<sup>1</sup> Na rĩrĩ, Eliashibu mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene na athĩnjĩri-Ngai arĩa angĩ a thiritũ yake, magĩthĩĩ kũruta wĩra, na magĩcookereria Kĩhingo kĩa Ng’ondũ. Magĩkĩamũra na magĩgĩĩkĩra mĩrango. Magĩaka o nginya Mũthiringo ũrĩa mũraihu na igũrũ wa Igana, ũrĩa maamũrire, na magĩaka o nginya Mũthiringo ũrĩa mũraihu na igũrũ wa Hananeli. <sup>2</sup> Andũ a Jeriko magĩaka gĩcunjĩ kĩrĩa kĩariganĩtie na ho, nake Zakuri mũrũ wa Imuri agĩaka kũrigania nao.

<sup>3</sup> Kĩhingo gĩa Thamaki gĩakirwo rĩngĩ nĩ ariũ a Hasenaa. Nĩmarire mĩgogo yakĩo, na magĩĩkĩra mĩrango na igera cia kũmĩhinga na icuuma ciakĩo. <sup>4</sup> Meremothu mũrũ wa Uria mũrũ wa Hakozi, nĩwe wacookereirie gĩcunjĩ kĩrĩa kĩarũmĩrĩire. Nake Meshulamu mũrũ wa Berekia mũrũ wa Meshezabeli agĩcookereria rũthingo gĩcunjĩ kĩrĩa kĩariganĩtie na hau. Ningĩ Zadoku mũrũ wa Baana agĩthĩĩ na mbere gũcookereria gĩcunjĩ kĩrĩa kĩarũmĩrĩire.

<sup>5</sup> Gĩcunjĩ kĩrĩa kĩarũmĩrĩire gĩacookereirio nĩ andũ a Tekoa, no andũ ao arĩa maarĩ igweta nĩmaregire kũruta wĩra ũrĩa maaheetwo nĩ arũgamĩrĩri ao.

<sup>6</sup> Joiada mũrũ wa Pasea marĩ na Meshulamu mũrũ wa Besodeia nĩo macookereirie Kĩhingo kĩa Jeshanahi. Nĩmarire mĩgogo yakĩo, na magĩkĩra mĩrango na igera cia kũmĩhinga na icuuma ciakĩo. <sup>7</sup> Kũrigania nao, wĩra wa gũcookereria rũthingo warutirwo nĩ andũ a kuuma Gibeoni na Mizipa, nĩo Melatia wa Gibeoni, na Jadoni wa Meronothu, matũũra marĩa maathagwo nĩ barũthi wa Mũrĩmo-wa-Farati. <sup>8</sup> Uzieli mũrũ wa Harihaia, ũmwe wa aturi a thahabu, nĩacookereirie kũrĩa kwarũmĩrĩire; nake Hanania, ũmwe wa athondeki a maguta manungi wega, agĩcookereria rũthingo harĩa haariganĩtie na hau. Magĩcookereria rũthingo rwa Jerusalemu o nginya Rũthingo rũrĩa Rwariĩ. <sup>9</sup> Gĩcunjĩ kĩrĩa kĩarũmĩrĩire gĩacookereirio nĩ Refaia mũrũ wa Huri ũrĩa warĩ mwathi wa nuthu ya gĩcigo kĩmwe kĩa Jerusalemu. <sup>10</sup> Kũhakana na hau, Jedaia mũrũ wa Harumafu agĩcookereria rũthingo rũrĩa rwang'etheire nyũmba yake, nake Hatushu mũrũ wa Hashabineia agĩcookereria rũthingo rũrĩa rwariganĩtie nake. <sup>11</sup> Malikija mũrũ wa Harimu, na Hashubu mũrũ wa Pahathu-Moabi nao nĩmacookereirie gĩcunjĩ kĩngĩ, hamwe na Mũthiringo ũrĩa mũraihi na igũrũ wa Mariiko ma Mwaki. <sup>12</sup> Gĩcunjĩ kĩrĩa kĩarũmĩrĩire gĩacookereirio nĩ Shalumu mũrũ

wa Haloheshu, mwathi wa nuthu ya gĩcigo kĩa Jerusalemu, ateithĩrĩirio nĩ airĩtu ake.

<sup>13</sup> Kĩhingo gĩa Kĩanda gĩacookereirio nĩ Hanuni hamwe na andũ arĩa maatũũraga Zanoa. Magĩgĩaka rĩngĩ na magĩkĩra mĩrango, na igera cia kũmĩhinga na icuuma ciakĩo, ningĩ magĩcookereria rũthingo ũraihi wa mĩkono 1,000\* o nginya Kĩhingo gĩa Kĩara-inĩ.

<sup>14</sup> Kĩhingo gĩa Kĩara-inĩ gĩacookereirio nĩ Malikija mũrũ wa Rekabu, mwathi wa gĩcigo kĩa Bethi-Hakeremu. Agĩgĩaka rĩngĩ na agĩkĩra mĩrango, na igera cia kũmĩhinga na icuuma ciakĩo.

<sup>15</sup> Kĩhingo gĩa Gĩthima gĩacookereirio nĩ Shalumu mũrũ wa Koli-Hoze, mwathi wa gĩcigo kĩa Mizipa. Agĩgĩaka rĩngĩ, agĩkĩgita, na agĩkĩra mĩrango na igera cia kũmĩhinga na icuuma ciakĩo. Ningĩ nĩacookereirie rũthingo rwa Karia ga Siloamu kũrigania na Mũgũnda wa Mũthamaki, o nginya ngathĩ-inĩ ya gũikũrũka kuuma Itũũra Inene rĩa Daudi. <sup>16</sup> Kuuma harĩ we, Nehemia mũrũ wa Azibuku, mwathi wa nuthu ya gĩcigo kĩmwe kĩa Bethi-Zuru,† agĩcookereria rũthingo nginya kũng'ethera mbĩrĩra cia Daudi, o nginya karia-inĩ ga kwĩyenjera, na o nginya Nyũmba ya Njamba cia Ita.

---

\* **3:13** nĩ ta mita 450 † **3:16** Bethi-Zuru yarĩ kambĩ ya tene ya arangĩri a Mũthamaki Daudi.



17 Kūrigania nake, wīra wa gūcookereria rūthingo warutirwo nī Alawii arīa maarūgamīrīrwo nī Rehumu mūrū wa Bani. Kūrigania nake, Hashabia, mwathi wa nuthu ya gīcigo gīa Keila, agīcookereria rūthingo handū-inī ha andū a gīcigo gīake. 18 Kūrigania nake, andū ao a būrūri nīo maacookereirie rūthingo matongoretio nī Binui mūrū wa Henadadi, mwathi wa nuthu iyo īngī ya Keila. 19 Kūrigania nake, Ezeri mūrū wa Jeshua, mwathi wa Mizipa, nīacookereirie gīcunjī kīngī kuuma harīa haang'etheire mwambato nginya harīa haigagwo indo cia mbaara, o nginyagia koine-inī. 20 Kūrigania nake, Baruku mūrū wa Zabai agīcookereria gīcunjī kīngī arī na kīyo, kuuma koine-inī nginya itoonyero rīa nyūmba ya Eliashibu mūthīnjīri-Ngai ūrīa mūnene. 21 Kūrigania nake, Meremothu mūrū wa Uria, mūrū wa Hakozi, nīacookereirie gīcunjī kīu kīngī kuuma itoonyero rīa nyūmba ya Eliashibu nginya mūthia-inī wayo.

22 Kūrigania nake, rūthingo rwacookereirio nī athīnjīri-Ngai a kuuma rūgongo rūrīa rwathiūrūrūkīirie kūu. 23 Kuuma harīo, Benjamini na Hashubu magīcookereria rūthingo gīcunjī kīrīa kīarī mbere ya nyūmba yao; na kūrigania nao, Azaria mūrū wa Maaseia, mūrū wa Anania, agīcookereria rūthingo hakuhi na nyūmba yake. 24 Kūrigania nake, Binui mūrū wa Henadadi nīacookereirie gīcunjī kīngī kuuma nyūmba-inī ya Azaria o nginya koine-inī harīa thingo ciacemanīirie, 25 nake Palali mūrū wa Uzai agīcookereria rūthingo

kūng'ethera harĩa thingo ciacemanĩirie na mũthiringo ũrĩa wacomokete nyũmba-inĩ ya igũrũ ya mũthamaki hakuhĩ na nja ya arangĩri. Kũrigania nake, Pedaia mũrũ wa Paroshu <sup>26</sup> hamwe na atungati a hekarũ arĩa maatũũraga kĩrĩma-igũrũ kĩa Ofeli magĩcookereria rũthingo o nginya kūng'ethera Kĩhingo kĩa Maaĩ kwerekera mwena wa irathĩro na kūng'ethera mũthiringo ũrĩa wacomokete na igũrũ. <sup>27</sup> Kũrigania nao, andũ a Tekoa magĩcookereria gĩcunjĩ kĩngĩ kuuma mũthiringo mũnene ũrĩa wacomokete na igũrũ nginya rũthingo rwa Ofeli.

<sup>28</sup> Igũrũ wa Kĩhingo kĩa Mbarathi, athĩnjĩri-Ngai nĩmacookereirie rũthingo, o mũndũ mbere ya nyũmba yake. <sup>29</sup> Kũrigania nao, Zadoku mũrũ wa Imeri agĩcookereria rũthingo kūng'ethera nyũmba yake. Kũrigania nake, She-maia mũrũ wa Shekania, mũikaria wa Kĩhingo kĩa Irathĩro, nĩwe wacookereirie rũthingo rũrĩa rwarũmĩrĩire. <sup>30</sup> Kũrigania nake, Hanania mũrũ wa Shelemia, na Hanuni mũriũ wa gatan-datũ wa Zalafu, nĩo maacookereirie gĩcunjĩ kũu kĩngĩ. Kũrigania nao, Meshulamu mũrũ wa Berekia agĩcookereria rũthingo kūng'ethera harĩa aikaraga. <sup>31</sup> Kũrigania nake, Malik-ija, ũmwe wa aturi a thahabu, agĩcookereria rũthingo nginya nyũmba-inĩ ya ndungata cia hekarũ na cia onjorithia, kūng'ethera Kĩhingo gĩa Gũtuĩria, na o nginya kanyũmba karĩa kaarĩ igũrũ rĩa koine; <sup>32</sup> na gatagatĩ ga kanyũmba karĩa kaarĩ igũrũ rĩa koine na Kĩhingo kĩa Ng'onde haacookereirio nĩ aturi a thahabu na onjorithia.

## 4

*Kūgirio Gwaka Rūthingo Rīngī*

<sup>1</sup> Rīrĩa Sanibalati aaiguire atĩ nĩtwakaga rūthingo rīngī, akīrakara na agīthirīka mũno. Agīthekerera Ayahudi, <sup>2</sup> na arī mbere ya athiritũ ake na mbūtũ cia ita cia Samaria, akiuga atĩrĩ, “Ayahudi aya ahinyaru-rĩ, nĩ kīi mareka? Nĩmegūcookereria rūthingo rwao? Nĩmekūruta magongona? Nĩmekūrīkia wĩra ũyũ na mũthenya ũmwe? Maahota gūtũma mahiga macooke muoyo kuuma hĩba-inĩ ici cia mahuti maya mahĩte ũũ wothe?”

<sup>3</sup> Tobia ũrĩa Mũamoni, ũrĩa warĩ mwena wake, akiuga atĩrĩ, “Rūthingo rūu rwa mahiga maraaka-rĩ, o na mbwe ĩngĩrũhaica no ĩrũmomore!”

<sup>4</sup> No rĩrĩ, Wee Ngai witũ tũthikĩrĩrie, tondũ tũrĩ andũ anyarare. Garũra irumi icio ciao imacookerere. Maneane ta matahĩtwo bũrũri-inĩ wa ũkombo. <sup>5</sup> Ndũkahithĩrĩre mahĩtia mao kana weherie mehia mao kuuma ũthiũ-inĩ waku, nĩgũkorwo nĩmarumĩte andũ arĩa maraaka.

<sup>6</sup> Nĩ ũndũ ũcio tũgĩaka rūthingo rūu rīngī o nginya ruothe rũgĩkinya nuthu ya ũraihu waruo, nĩgũkorwo andũ acio maarutire wĩra na ngoro cia kwĩyendera.

<sup>7</sup> No hĩndĩ ĩrĩa Sanibalati, na Tobia, na Aarabu, na Aamoni, na andũ a Ashidodi maiguire atĩ thingo cia Jerusalemu nĩciathiiaga na mbere gũcookererio na atĩ mĩanya nĩyathingagwo-rĩ, makīrakara mũno. <sup>8</sup> Magĩthiĩ ndundu marĩ

othe, magĩciira ũrĩa megũka mahũũrane na Jerusalemu, na mambĩrĩrie ngũĩ kuo. <sup>9</sup> No nĩtwahooire Ngai witũ na tũkĩiga arangĩri a gũtũgitĩra mũthenya na ũtukũ nĩ ũndũ nĩtwehitĩirwo.

<sup>10</sup> O ihinda rĩu, andũ a Juda makiuga atĩrĩ, “Aruti a wĩra nĩmaroorwo nĩ hinya, na nĩ kũrĩ na mahuti maingĩ mũno matangĩreka twake rũthingo rũu rĩngĩ.”

<sup>11</sup> O nacio thũ ciitũ ikiuga atĩrĩ, “Mũira wa mamenye ũhoru kana matuone, tũgũkorwo hamwe nao, tũmoorage na tũtũme wĩra ũcio ũtige kũrutwo.”

<sup>12</sup> Hĩndĩ ĩyo Ayahudi arĩa maatũũraga hakuhĩ na thũ ĩcio magĩũka, magĩtwĩra maita ikũmi atĩrĩ, “O kũrĩa mũngĩũrĩra-rĩ, nĩmegũtũtharĩkĩra.”

<sup>13</sup> Nĩ ũndũ ũcio ngĩiga andũ amwe na thutha wa kũrĩa rũthingo rwarĩ thĩ mũno na gũtaarĩ na ũgitĩri; ngĩmaiga kũringana na nyũmba ciao marĩ na hiũ ciao cia njora, na matimũ, na mota. <sup>14</sup> Ndaarĩkia kuona ũrĩa maũndũ maatariĩ, ngĩrũgama ngĩra andũ arĩa maarĩ igweta, na anene, na andũ arĩa angĩ atĩrĩ, “Mũtikametigĩre. Ririkanai Mwathani, o we ũrĩa mũnene na wa kũmakania, nĩguo mũrũĩrĩre ariũ a thoguo, na aanake anyu, na airĩtu anyu, na atumia anyu, o na mĩciĩ yanyu.”

<sup>15</sup> Rĩrĩa thũ ciitũ ciamenyire atĩ nĩtwamenyete ũhoru wa ndundu yao, na atĩ Ngai nĩarigĩrĩrie ũndũ ũcio, ithuothe tũgĩcooka rũthingo-inĩ, o mũndũ agĩthĩ wĩra-inĩ wake.

<sup>16</sup> Kuuma mūthenya ūcio nuthu ya andū akwa nño maarutaga wīra nayo nuthu iyo iŋgī yao makīheo matimū, na ngo, na mota, o na nguo cia kīgera. Anene nao makīrūgama thuutha wa andū othe a Juda <sup>17</sup> arīa maakaga rūthingo. Nao arīa maakuuaga indo cia mwako maarutaga wīra na guoko kūmwe, nakuo kūrīa kūngī kūnyiitīte kīndū kīa mbaara, <sup>18</sup> nake mwaki o wothē aikaraga eyohete rūhiū rwake rwa njora njohero o akīrutaga wīra. No mūhuhi wa karumbeta aanjkaraga hakuhi.

<sup>19</sup> Ningī ngīra arīa maarī igweta, na anene, na andū arīa angī atīrī, “Wīra nī mūingī mūno na ūgatambūrūka, na nītūraihanīrīrie mūno mūndū na ūrīa ūngī rūthingo-inī. <sup>20</sup> Rīrīa rīothe mūngūigua karumbeta kaahuhwo, mūūke harīa tūrī. Ngai witū nīwe ūgūtūrūrīra!”

<sup>21</sup> Nī ūndū ūcio tūgīthīi na mbere na kūruta wīra, nuthu ya andū iŋyiitīte matimū kuuma rūciinī nginya njata cioneke hwaī-inī. <sup>22</sup> Hīndī o iyo ngīra andū atīrī, “Reke o mūndū na mūteithia wake maikarage Jerusalemu thīinī ūtukū, nīgeetha matūtungatagīre ta arangīri ūtukū, na mūthenya makaruta wīra.” <sup>23</sup> Nīi mwene, kana ariū a baba, kana andū akwa, kana arangīri arīa maarī hamwe na nīi gūtīrī warutaga nguo; o mūndū aakoragwo na indo ciake cia mbaara o na agīthīi gūtaha maaī.

## 5

### *Nehemia Gūteithia Athūni*

<sup>1</sup> Na rīrī, andū amwe na atumia ao nīmatetire mūno nī ūndū wa ūrīa maahinyīrīrio nī

Ayahudi arĩa angĩ ariũ a ithe wao. <sup>2</sup> Amwe moigaga atĩrĩ, “Ithuĩ na aanake aitũ na airĩtu aitũ tũrĩ aingĩ. Na no nginya tũkorwo na irio, nĩguo tũrĩe tũtũre muoyo.”

<sup>3</sup> Angĩ moigaga atĩrĩ, “Tũneanaga ithaka ci-itũ na mĩgũnda iitũ ya mĩthabibũ, na mĩciĩ iitũ itũrũgamĩrĩre nĩguo tũheo irio hĩndĩ ya ng’aragu.”

<sup>4</sup> O na angĩ moigaga atĩrĩ, “No nginya tũngĩakombire mbeeca nĩguo tũhote kũrĩha igooti rĩa mũthamaki rĩa ithaka ciitũ na mĩgũnda ya mĩthabibũ. <sup>5</sup> O na gũtuĩka tũrĩ a mũthiimo ũmwe na thakame ĩmwe na andũ a bũrũri witũ, na o na gũtuĩka aanake aitũ nĩ ega o ta ao-rĩ, ithuĩ tũtuĩkĩte no nginya tũneane aanake aitũ na airĩtu aitũ matuĩke ngombo. O na rĩu airĩtu aitũ amwe nĩ ngombo, no tũtirĩ na ũhoti wa kũgirĩrĩria ũndũ ũcio tondũ ithaka ciitũ na mĩgũnda iitũ ya mĩthabibũ ĩrĩ moko-inĩ ma andũ angĩ.”

<sup>6</sup> Rĩrĩa ndaiguire mateta mao na thitango icio, nĩndarakarire mũno. <sup>7</sup> Ngũcũũrania maũndũ macio, na ngĩrũithia andũ arĩa maarĩ igweta na anene, ngĩmeera atĩrĩ, “Nĩmũreetia andũ a bũrũri wanyu uumithio wa mbeeca iria mũmakombithĩtie!” Nĩ ũndũ ũcio ngũtana mũcemanio mũnene wa kũmaciirithia, <sup>8</sup> ngiuga atĩrĩ, “Tũgeretie o ũrĩa tũngĩhota gũkũũra Ayahudi ariũ a ithe witũ arĩa mendeirio ndũrĩrĩ. No inyuĩ nĩ kwendia mũrendia andũ anyu nĩguo tũcooke tũmagũre rĩngĩ!” Andũ acio magĩkira ki tondũ matingĩonire wa kuuga.

9 Ningĩ ngĩthiĩ na mbere ngiuga atĩrĩ, “Ūrĩa mũreka ti wega. Githĩ mũtiagiĩrwo nĩ gũthiia mwĩtigĩrĩte Ngai witũ nĩgeetha tũtikanyararwo nĩ ndũrĩrĩ iria irĩ ūthũ na ithuĩ? 10 Niĩ, na ariũ a baba, na andũ akwa, o na ithuĩ nĩtũrakombithia andũ mbeeca na irio. No rekei gwĩtia kwa uumithio wa mbeeca iria mũkombanĩire gũthire! 11 Cookeriai andũ ithaka ciao narua, na mĩgũnda yao ya mĩthabibũ na ya mĩtamaiyũ, na nyũmba ciao, o na uumithio ũcio mũmarĩhagia wa gĩcunji kĩa igana kĩa mbeeca, na ngano, na ndibei ya mũhihano, na kĩa maguta.”

12 Nao makiuga atĩrĩ, “Nĩtũkũmacookeria. Na tũtikũmetia kĩndũ kĩngĩ. Tũgwĩka o ta ūrĩa ũkuuga.”

Ningĩ ngĩtũmanĩra athĩnjĩri-Ngai ngĩra andũ arĩa maarĩ igweta na arĩa anene mehĩte atĩ nĩmakahingia ūrĩa meranĩire. 13 O na niĩ ngĩribariba icũrĩ cia nguo yakwa ya igũrũ, ngiuga atĩrĩ, “O ta ũguo-rĩ, mũndũ o wothe ũtakahingia kĩrĩkanĩro gĩkĩ, Ngai aromũribariba kuuma nyũmba yake na kuuma kũrĩ indo ciake. Nĩ ũndũ ũcio mũndũ ta ũcio aroribaribwo, atigwo atarĩ kĩndũ!”

Mũingĩ wothe ũkiuga, “Ameni,” na ũkĩgooca Jehova. Nao andũ othe magĩka o ta ūrĩa meeranĩire.

14 Ningĩ kuuma mwaka wa mĩrongo iĩrĩ wa Mũthamaki Aritashashita, rĩrĩa ndathuurirwo nduĩke barũthi wao bũrũri wa Juda, nginyagia mwaka wa mĩrongo itatũ na iĩrĩ, mĩaka ikũmi na iĩrĩ-rĩ, niĩ o na kana ariũ a baba, tũtiarĩire irio

iria ciagayagĩrwo barũthi. <sup>15</sup> No rĩrĩ, abarũthi arĩa maarĩ mbere yakwa nĩmahatagĩrĩria andũ mũno na makametia cekeru cia betha mĩrongo ĩna,\* hamwe na irio na ndibei. Ateithĩrĩria ao nao no mahatagĩrĩria andũ. No nĩ tondũ wa gwĩtigĩra Ngai ndiekire ũguo. <sup>16</sup> Handũ ha gwĩka ũguo-rĩ, nĩ ndeheanire gwaka rũthingo rũrũ. Andũ akwa othe moonganĩte hau nĩ ũndũ wa wĩra; na tũtiigana kũgũra ithaka.

<sup>17</sup> Ningĩ-rĩ, Ayahudi igana rĩa mĩrongo ĩtano, o hamwe na anene maarĩaga gwakwa, hamwe na arĩa mookaga kuuma ndũrĩrĩ-inĩ iria ciatũthiũrũrũkĩrie. <sup>18</sup> O mũthenya indo iria ciahagarĩrio cia kũrĩo ciarĩ ndegwa ĩmwe, na ng'ondũ ithathatũ noru, na ngũkũ, na o mũthenya ikũmi yathira ndaarehagĩrwo ndibei nyingĩ mũno ya mũthemba yothe. O na kũrĩ ũguo-rĩ, ndietagia irio iria ciagayagĩrwo barũthi, tondũ maruta macio nĩmaritũhĩre andũ.

<sup>19</sup> Wee Ngai wakwa, ndirikana, ũnjĩke wega nĩ ũndũ wa maũndũ marĩa mothe njĩkĩre andũ aya.

## 6

### *Gũthĩ na Mbere Kũgĩrio Gwaka Rũthingo*

<sup>1</sup> Na rĩrĩa Sanibalati, na Tobia, na Geshemu ũrĩa Mũarabu, na thũ iria ingĩ ciitũ maakinyĩrwo nĩ ũhoru atĩ nĩnjakĩte rũthingo rĩngĩ na hatiarĩ ithenya o na rĩmwe rĩatagarĩte rũthingo-inĩ, o na gũtuĩka nginyagia ihinda rĩu ndiekĩrĩte mĩrango ya ihingo, <sup>2</sup> Sanibalati na

---

\* **5:15** nĩ ta nuthu kilo



Geshemu makĩndũmĩra ndũmĩrĩri ĩno: “Ũka, reke tũcemanie itũũra-inĩ rĩmwe werũ-inĩ wa Ono.”

No rĩrĩ, maathugundaga kũnjĩka ũũru; <sup>3</sup> nĩ ũndũ ũcio ngĩmatũmĩra andũ mamacookerie atĩrĩ: “Ndĩ na wĩra wa bata ndĩraruta, ndingĩhota gũikũrũka njũke. Wĩra ũngĩkĩrũgamio nĩkĩ, atĩ nyambe njikũrũke kũrĩ inyuĩ?” <sup>4</sup> Maandũmĩire ndũmĩrĩri ta ĩyo maita mana, na o hĩndĩ ndaacookagia icookio rĩu.

<sup>5</sup> Ihinda rĩa gatano Sanibalati akĩndũmĩra ndungata yake na ndũmĩrĩri o ro ĩyo, ĩkuuĩte marũa mataarĩ matume, <sup>6</sup> marĩa maandĩkĩtwo ũũ:

“Ũhoru nĩwarĩtio ndũrĩrĩ-inĩ, na Geshemu aroiga ũhoru ũcio nĩ wa ma, atĩ wee na Ayahudi nĩmũrathugunda kũremera mũthamaki mũmũũkĩrĩre, na nĩ ũndũ ũcio nĩmũraaka rũthingo. Ningĩ kũringana na ũhoru ũcio nĩũrenda gũtuĩka mũthamaki wao <sup>7</sup> na atĩ nĩ ũthuurĩte anabii a kwanĩrĩra ũhoru ũgũkoniĩ kũu Jerusalemu makiugaga atĩrĩ, ‘Juda kũrĩ na mũthamaki!’ Rĩu-rĩ, ũhoru ũcio nĩũgũkinyĩra mũthamaki; nĩ ũndũ ũcio ũka, twaranĩrie.”

<sup>8</sup> Na nĩ ngĩkĩmũcookeria atĩrĩ: “Gũtirĩ ũndũ ta ũcio ũroiga ũrekĩka; nĩ gwĩthugundĩra ũrethugundĩra ũhoru ũcio meciiria-inĩ maku.”

<sup>9</sup> Andũ acio maageragia ũrĩa wothe mangĩtũguoyohia, magĩciiria atĩrĩ, “Moko mao

nĩmekwaga hinya wa kũruta wĩra, naguo wage kũrĩka.”

No ngĩhooya Ngai, ngĩmwĩra atĩrĩ, “Rĩu ĩkĩra moko makwa hinya.”

<sup>10</sup> Mũthenya ũmwe nĩndathiire mũciĩ gwa Shemaia mũrũ wa Delaia, mũrũ wa Mehetabeli, ũrĩa wahingĩrwo gwake mũciĩ. Akĩnjĩra atĩrĩ, “Nĩtũcemanie nyũmba ya Ngai, hekarũ thĩinĩ, na tũhinge mĩrango ya hekarũ, tondũ kũrĩ na andũ maroka gũkũũraga, megũka gũkũũraga ũtukũ.”

<sup>11</sup> No ngĩmũũria atĩrĩ, “Mũndũ ta nĩ nĩagĩrĩrwo nĩ kũũra? Kana mũndũ ta nĩ nĩagĩrĩrwo kwĩhitha thĩinĩ wa hekarũ\* ahonokie muoyo wake? Nĩ ndigũthĩ!”

<sup>12</sup> Nĩndamenyire atĩ ti Ngai wamũtũmĩte, no aandathagĩra ũũru tondũ Tobia na Sanibalati nĩmamũrĩhĩte eke ũguo. <sup>13</sup> Aarĩhĩtwo nĩguo atũme ndĩtigĩre nĩgeetha ndeka ũguo njĩhie, ngĩe na rĩitwa rĩũru nao mone njĩra ya kũũmenithia.

<sup>14</sup> Wee Ngai wakwa, ririkana Tobia na Sanibalati tondũ wa ũrĩa mekĩte, na ũririkane Noadia mũnabii mũndũ-wa-nja, o na anabii arĩa angĩ makoretwo makĩgeria kũnjĩkĩra guoya.

### *Kũrĩka kwa Rũthingo*

<sup>15</sup> Nĩ ũndũ ũcio, rũthingo rũu rwarĩkire thuutha wa mũthenya mĩrongo ĩtano na ĩĩrĩ, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano, mweri-inĩ wa Eluli. <sup>16</sup> Rĩrĩa thũ ciitũ ciaiguire ũhoru ũcio,

\* **6:11** Andũ arĩa mataarĩ athĩnjĩri-Ngai matietĩkĩrĩtio gũtoonya Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno.

ndũrĩrĩ ciothe iria ciatũthiũrũrũkĩirie igũtigĩra na ikĩaga mwĩhoko, nĩ ũndũ nĩmamenyire aĩ wĩra ũcio warutĩkire na ũndũ wa ũteithio wa Ngai witũ.

<sup>17</sup> Ningĩ matukũ-inĩ macio, andũ arĩa maarĩ igweta a Juda nĩmatũmagĩra Tobia marũa maingĩ, nao nĩmanyiitaga macookio kuuma kũrĩ Tobia. <sup>18</sup> Nĩgũkorwo andũ aingĩ a Juda nĩmehĩtĩte gũkorwo mwena wake, tondũ aarĩ mũthoni-we wa Shekania mũrũ wa Ara, na mũriũ wake Jehohanani aahikĩtie mwarĩ wa Meshulamu mũrũ wa Berekia. <sup>19</sup> Na ningĩ nĩmaikaraga makĩheaga ũhoru wa ciĩko ciake njega magacooka makamwĩra ũrĩa na niĩ njugĩte. Nake Tobia akaandũmagĩra marũa ma gũtũma ndũtigĩre.

## 7

<sup>1</sup> Na rĩrĩ, rũthingo rwarĩka gwakwo rĩngĩ, na niĩ ngĩkorwo njikĩrĩte mĩrango ihingo-inĩ-rĩ, nĩrĩo arangĩri a ihingo, na aini, na Alawii maathuurirwo. <sup>2</sup> Nĩndatuire Hanani mũrũ wa baba mũrũgamĩrĩri wa Jerusalemu, marĩ na Hanania mũnene wa gĩikaro kĩgitĩre kĩa mũthamaki, tondũ aarĩ mũndũ mwĩhokeku, na agetigĩra Ngai gũkĩra andũ arĩa angĩ. <sup>3</sup> Ngĩmeera atĩrĩ, “Ithingo cia Jerusalemu itikahingũragwo, o nginya rĩrĩa riũa rĩrĩkoragwo rĩarĩte. Ningĩ o na rĩrĩa arangĩri a ihingo marĩ wĩra-inĩ, nĩmaikarage mahingĩte mĩrango iyo, na makamũkĩra mĩgũko. Ningĩ mũthuure aikari a Jerusalemu matuĩke arangĩri, amwe marangagĩre harĩa matuĩrĩrwo

kūrangīra, na arīa angī marangagīre hakuhī na nyūmba ciao.”

*Andū arīa Maacookire kuuma Ithaamīrio*

<sup>4</sup> Na rīrī, itūūra rīa Jerusalemu rīarī inene mūno na rīkaarama, no andū arīa maatūūruga kuo maarī anini, na nyūmba itiakoretwo ciakītwo rīngī. <sup>5</sup> Nī ūndū ūcio Ngai wakwa akīnjīkīra wendo ngoro-inī yakwa wa gūcookanīrīria andū arīa maarī igweta, na anene, na andū arīa angī nīguo meyandīkithie kūrīngana na nyūmba ciao. Nīndonire ibuku rīa marītwa ma njiaro cia arīa maarī a mbere gūcooka. Ūū nīguo ndonire rīandīkītwo:

<sup>6</sup> Aya nīo andū a būrūri arīa maacookire kuuma būrūri ūrīa maatahīrwo, arīa Nebukadinezaru mūthamaki wa Babuloni aatahīte akamatwara Babuloni būrūri wa ūkombo (nao magīcooka Jerusalemu na Juda, o mūndū itūūra-inī rīake, <sup>7</sup> marehanīte na Zerubabeli, na Jeshua, na Nehemia, na Azaria, na Raamia, na Nahamani, na Moridekai, na Bilishani, na Misiperethu, na Bigivai, na Nehumu, na Baana):

Mūigana wa andū a Isiraeli watarī ūū:

<sup>8</sup> njiaro cia Paroshu ciarī 2,172

<sup>9</sup> na cia Shafatia ciarī 372

<sup>10</sup> na cia Ara ciarī 652

<sup>11</sup> na cia Pahathu-Moabi (iria cioimīte harī Jeshua na Joabu) ciarī 2,818

<sup>12</sup> na cia Elamu ciarī 1,254

<sup>13</sup> na cia Zatu ciarī 845

- 14 na cia Zakai ciarĩ 760  
 15 na cia Binui ciarĩ 648  
 16 na cia Bebai ciarĩ 628  
 17 na cia Azigadi ciarĩ 2,322  
 18 na njiaro cia Adonikamu ciarĩ 667  
 19 na njiaro cia Bigivai ciarĩ 2,067  
 20 na cia Adini ciarĩ 655  
 21 na cia Ateri (iria cioimĩte harĩ Hezekia)  
 ciarĩ 98  
 22 na cia Hashumu ciarĩ 328  
 23 na cia Bezai ciarĩ 324  
 24 na cia Harifu ciarĩ 112  
 25 na cia Gibeoni ciarĩ 95.
- 26 nao andũ a Bethlehemu na Netofa maarĩ  
 188  
 27 na andũ a Anathothu maarĩ 128  
 28 na andũ a Bethi-Azimavethu maarĩ 42  
 29 na andũ a Kiriathu-Jearimu, na Kefira, na  
 Beerothu maarĩ 743  
 30 na andũ a Rama na Geba maarĩ 621  
 31 na andũ a Mikimashi maarĩ 122  
 32 na andũ a Betheli na Ai maarĩ 123  
 33 na andũ a Nebo írĩa ãngĩ maarĩ 52  
 34 na andũ a Elamu írĩa ãngĩ maarĩ 1,254  
 35 na andũ a Harimu maarĩ 320  
 36 na andũ a Jeriko maarĩ 345  
 37 na andũ a Lodi, na Hadidi, na Ono maarĩ  
 721  
 38 na andũ a Senaa maarĩ 3,930.
- 39 Nao athĩnjĩri-Ngai maarĩ:
- njiaro cia Jedaia  
 (iria cioimĩte harĩ nyũmba ya Jeshua) ciarĩ  
 973

40 na cia Imeri ciarĩ 1,052

41 na cia Pashuri ciarĩ 1,247

42 na cia Harimu ciarĩ 1,017.

43 Nao Alawii maarĩ:

a njiaro cia Jeshua (iria cioimĩte harĩ  
Kadimieli, rũciaro-inĩ rwa Hodavia) ciarĩ  
74.

44 Nao aini maarĩ:

njiaro cia Asafu ciarĩ 148.

45 Nao aikaria a ihingo maarĩ:

njiaro cia

Shalumu, na Ateri, na Talimoni, na Akubu,  
na Hatita, na Shobai ciarĩ 138.

46 Nacio ndungata cia hekarũ ciarĩ:

njiaro cia

Ziha, na Hasufa, na Tabaothu,

47 na Keroso, na Sia, na Padoni,

48 na Lebana, na Hagaba, na Shalimai,

49 na Hanani, na Gideli, na Gaharu,

50 na Reaia, na Rezini, na Nekoda,

51 na Gazamu, na Uza, na Pasea,

52 na Besai, na Meunimu, na Nefisimu,

53 na Bakabuku, na Hakufa, na Harihuru,

54 na Baziluthu, na Mehida, na Harasha,

55 na Barikosi, na Sisera, na Tema,

56 na Nezia, na Hatifa.

57 Nacio njiaro cia ndungata cia Solomoni ciarĩ:

njiaro cia

Sotai, na Soferethu, na Perida,

58 na Jaala, na Darikoni, na Gideli,

59 na Shefatia, na Hatili, na Pokerethu-Hazebaimu, na Amoni.

60 Ndungata cia hekarũ hamwe na njiaro cia ndungata cia Solomoni maarĩ andũ 392.

61 Nao aya nĩo maambatire kuuma matũũra ma Teli-Mela, na Teli-Harasha, na Kerubu, na Adoni, na Imeri, no matingĩonanirie atĩ nyũmba ciao ciarĩ cia njiaro cia Isiraeli:

62 njiaro cia

Delaia, na Tobia, na Nekoda ciarĩ 642.

63 Na kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai:

njiaro cia

Hobaia, na Hakozi, na Barizilai (mũndũ ũrĩa wahikĩtie mwarĩ wa Barizilai ũrĩa Mũgileadi, na eetanagio na rĩitwa rĩu).

64 Andũ acio nĩmacaririe maandĩko ma nyũmba ciao, no matiigana kũmona, nĩ ũndũ ũcio makĩeherio thiritũ-inĩ ya athĩnjĩri-Ngai, magĩtuuo ta andũ maarĩ na thaahu. 65 Nake barũthi wa kũu akĩmaatha matikarĩe irio iria therie mũno, o nginya gũkaagĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũratungata na Urimu na Thumimu.

66 Andũ acio othe marĩ hamwe maarĩ 42,360,

<sup>67</sup> gūtatarĩtwo ndungata ciao cia arũme na cia andũ-a-nja 7, 337; ningĩ nĩ maarĩ na aini arũme na andũ-a-nja 245. <sup>68</sup> Maarĩ na mbarathi 736, na nyũmbũ 245, <sup>69</sup> na ngamĩra 435, na ndigiri 6,720.

<sup>70</sup> Atongoria amwe a nyũmba nĩmarutire indo ciao nĩ ũndũ wa wĩra ũcio. Barũthi wa kũu nĩaheanire durakima 1,000\* cia thahabu, na mbakũri 50, na nguo cia athĩnjĩri-Ngai 530, nacio ikĩigwo kĩgĩĩna-inĩ. <sup>71</sup> Nao atongoria amwe a nyũmba nĩmaheanire indo nĩ ũndũ wa wĩra ũcio, durakima 20,000† cia thahabu, na ratiri 2,200‡ cia betha, nacio ikĩigwo kĩgĩĩna-inĩ. <sup>72</sup> Mũigana wa kĩrĩa kĩaheanirwo nĩ andũ arĩa angĩ warĩ durakima 20,000 cia thahabu, na ratiri 2,000§ cia betha, na nguo 67 cia athĩnjĩri-Ngai.

<sup>73</sup> Athĩnjĩri-Ngai, na Alawii, na aikaria a ihingo, na aini na ndungata cia hekarũ, marĩ hamwe na andũ amwe ao, na andũ arĩa angĩ a Isiraeli magĩaka na magĩtũũra matũũra-inĩ mao.

## 8

### *Ezara Gũthoma Watho*

<sup>1</sup> Na rĩrĩ, mweri wa mũgwanja wagĩkinya-rĩ, andũ a Isiraeli magĩkorwo maatũũrite thĩinĩ wa matũũra mao. Nao andũ othe makĩũngana marĩ ta mũndũ ũmwe kĩaaro-inĩ kĩrĩa kĩarĩ mbere

\* **7:70** nĩ ta kilo inyanya na nuthu (8.5) † **7:71** nĩ ta kilo 170

‡ **7:71** nĩ ta tani ĩmwe na robo (1:25) § **7:72** nĩ ta tani ĩmwe na gĩcunjĩ gĩa ikũmi (1:1)



ya Kĩhingo kĩa Maaĩ. Nao makĩira Ezara ũrĩa mwandĩki-marũa arute Ibuku rĩrĩa rĩa Watho wa Musa ũrĩa Jehova aathĩte andũ a Isiraeli.

<sup>2</sup> Nĩ ũndũ ũcio, mũthenya wa mbere wa mweri wa mũgwanja, Ezara ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai agĩtwara ibuku rĩu rĩa Watho mbere ya kĩũngano kũ kĩonganĩte kĩa arũme na andũ-a-nja, na arĩa angĩ othe mangĩahotire gũtaũkĩrwo nĩ ũhoru ũcio. <sup>3</sup> Agĩthoma ibuku rĩu aanĩrĩire kuuma rũciinĩ nginya mĩaraho, ang'etheire kĩaaro kĩrĩa kĩaarĩ mbere ya Kĩhingo kĩa Maaĩ, arĩ mbere ya arũme, na andũ-a-nja, na andũ arĩa angĩ mangĩahotire gũtaũkĩrwo nĩ ũhoru ũcio. Nao andũ othe magĩtega matũ, magĩthikĩrĩria ciugo cia Ibuku rĩa Watho.

<sup>4</sup> Ezara ũrĩa mwandĩki-marũa aarũgamĩte igũrũ rĩa gĩtara kĩa mbaũ kĩrĩa gĩakĩtwo nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio kĩũmbe. Mwena wake wa ũrĩo haarũgamĩte Matithia, na Shema, na Anaia, na Uria, na Hilikia, na Maaseia, naguo mwena wa ũmotho hakarũgama Pedaia, na Mishaeli, na Malikija, na Hashumu, na Hashibadana, na Zekaria, na Meshulamu.

<sup>5</sup> Ezara akĩhingũra ibuku rĩu. Andũ othe nĩmamuonaga tondũ aarũgamĩte handũ hatũũgĩru. Na rĩrĩa aahingũrĩre ibuku, andũ othe makĩrũgama na igũrũ. <sup>6</sup> Ezara akĩgooca Jehova, Ngai ũrĩa mũnene; nao andũ othe makĩoya moko mao na igũrũ makiuga atĩrĩ, "Ameni! Ameni!" Magĩcooka makĩinamĩrĩra, makĩhooya Jehova maturumithĩtie mothiũ mao thĩ.

7 Nao Alawii, na n̄o Jeshua, na Bani, na Sherebia, na Jamini, na Akubu, na Shabethai, na Hodia, na Maaseia, na Kelita, na Azaria, na Jozabadu, na Hanani, na Pelaia, makĩruta andũ ũhoru wa Watho, andũ acio marũgamĩte o hau. 8 Magĩthoma kuuma Ibuku rĩa Watho wa Ngai, magĩtaũraga na magĩtaaragĩria wega nĩgeetha andũ acio mataũkĩrwo wega nĩ ũhoru ũcio wathomagwo.

9 Ningĩ Nehemia ũrĩa barũthi wa kũu na Ezara mũthĩnjĩri-Ngai na mwandĩki-marũa hamwe na Alawii arĩa maarutaga andũ, makĩra andũ acio othe atĩrĩ, “Mũthenya ũyũ wa ũmũthĩ nĩmwamũrĩre Jehova Ngai wanyu. Mũtigaacakaye kana mũrĩre.” Nĩgũkorwo andũ acio othe nĩmarĩraga maigua ciugo cia Watho ũcio.

10 Nehemia akĩmeera atĩrĩ, “Thiĩ mũgekenie na irio iria njega, na mũnyue indo irĩ mũrĩo, na indo icio imwe mũhe arĩa matarĩ na kĩndũ mathondekeirwo. Mũthenya wa ũmũthĩ nĩmwamũrĩre Mwathani witũ. Mũtikagĩe na kĩa, nĩgũkorwo gĩkeno kĩa Jehova nĩkĩo hinya wanyu.”

11 Alawii makĩhooreria andũ acio othe, makĩmeeraga atĩrĩ, “Hoorerai tondũ ũyũ nĩ mũthenya mwamũre. Mũtikagĩe na kĩa.”

12 Ningĩ andũ othe magĩthiĩ makarĩe na makanyue, na makaheane irio imwe, na magakũngũrĩe makenete nĩ ũndũ nĩmataũkĩrwo nĩ ciugo iria maarutĩtwo.

13 Mũthenya wa keerĩ wa mweri, atongoria a nyũmba ciothe, marĩ hamwe na athĩnjĩri-

Ngai na Alawii, makĩũngana harĩ Ezara ũcio mwandĩki-marũa nĩguo mathikĩrĩrie ciugo cia Watho. <sup>14</sup> Nao magĩkora kwandĩkĩtwo watho-inĩ ũrĩa Jehova aathanĩte na kanua ka Musa, atĩ andũ a Isiraeli maikarage thĩinĩ wa ithũnũ hĩndĩ ya gĩathĩ kĩa mweri wa mũgwanja, <sup>15</sup> na atĩ maanagĩrĩre na mahunjagie ũhoru ũyũ matũũra-inĩ mao o na kũu Jerusalemu makiugaga atĩrĩ: “Thĩi kũu bũrũri ũrĩa ũrĩ irĩma mũrehe honghe cia mĩtamaiyũ ya mĩgũnda na ya gĩthaka, na cia mĩhandathi,\* na cia mĩkĩndũ, o na cia mĩtĩ ya kĩruru cia gwaka ithũnũ,” o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo.

<sup>16</sup> Nĩ ũndũ ũcio andũ makiumagara, makĩrehe honghe, makĩiakĩra ithũnũ igũrũ rĩa nyũmba ciao o na nja ciao, na nja cia nyũmba ya Ngai, na kĩaaro-inĩ kĩrĩa kĩarĩ Kĩhingo-inĩ kĩa Maaĩ, na kĩrĩa kĩarĩ Kĩhingo-inĩ kĩa Efiraimu. <sup>17</sup> Andũ arĩa othe maacookete kuuma kũrĩa maatwarĩtwo maatahwo makĩiakĩra ithũnũ, magĩkara thĩinĩ wacio. Kuuma matukũ ma Joshua mũrũ wa Nuni nginya mũthenya ũcio, andũ a Isiraeli matiakoretwo makũngũĩire gĩathĩ kũu ta ũguo. Nakĩo gĩkeno kĩa kĩarĩ kĩnene mũno.

<sup>18</sup> Mũthenya o mũthenya, kuuma mũthenya wa mbere nginya wa mũthia, Ezara nĩathomaga Ibuku rĩa Watho wa Ngai. Nao nĩmakũngũĩire gĩathĩ kũu mũthenya mũgwanja, na mũthenya wa kanana, kũringana na watho, gũkĩgĩa na kĩũngano.

---

\* **8:15** Mĩhandathi yakũraga ĩrĩ tũhinga, na mahuti mayo nĩmanungaga wega.

## 9

*Andũ a Isiraeli Kuumbũra Mehia Mao*

<sup>1</sup> Mweri-inĩ o ro ũcio, mũthenya wa mũrongo ĩĩrĩ na ĩna, andũ a Isiraeli makĩũngana hamwe mehingĩte kũrĩa irio na makehumba nguo cia makũnia, o na makeitĩrĩria tĩiri mĩtwe yao.

<sup>2</sup> Arĩa maarĩ a rũciaro rwa andũ a Isiraeli nĩmeyamũranĩtie na ageni othe. Makĩrũgama o andũ handũ hao, makiumbũra mehia mao na waganu wa maithe mao. <sup>3</sup> Makĩrũgama o ro hau maarĩ, magĩthoma Ibuku rĩa Watho wa Jehova Ngai wao ihinda rĩa gĩcunjĩ gĩa kana kĩa mũthenya, na magĩtũmĩra gĩcunjĩ o kĩngĩ gĩa kana makiumbũra mehia na magĩthathaiyagia Jehova Ngai wao. <sup>4</sup> Na rĩrĩ, ngathĩ-inĩ nĩ haarũgamĩte Alawii, nĩo Jeshua, na Bani, na Kadimieli, na Shebania, na Buni, na Sherebia, na Bani, na Kenani, nao magakayagĩra Jehova Ngai wao na mĩgambo maanĩrĩre.

<sup>5</sup> Nao Alawii nĩo Jeshua, na Kadimieli, na Bani, na Hashabineia, na Sherebia, na Hodia, na Shebania, na Pethahia, makiuga atĩrĩ, “Rũgamai mũgooce Jehova Ngai wanyu, ũcio ũtũũraga tene na tene.”

“Kũrathimwo nĩ rĩĩtwa rĩaku rĩrĩ riiri, narĩo rĩrotũũgĩrio gũkĩra ũgooci na irathimo ciothe.

<sup>6</sup> Wee wiki nowe Jehova. Nĩwe wombire igũrũ, o igũrũ kũrĩa kũraya mũno, na ũkĩũmba mbũtũ cia njata ciakuo, na thĩ na kĩrĩa gĩothe kĩrĩ kuo, na maria na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wamo. Nĩwe ũheaga indo ciothe muoyo, nacio mbũtũ cia igũrũ nĩigũthathaiyagia.

7 “Wee nīwe Jehova Ngai, ūrĩa wathu-urire Aburamu ūkīmūruta Uri-ya-Akalidei na ūkīmūtua rīitwa rīngĩ Iburahīmu. 8 Nīwonire atĩ ngoro yake nīyakwīhokete, nawe ūkīgĩa na kīrīkanīro nake atĩ nīūkahe njiaro ciake būrūri wa Akaanani, na wa Ahiti, na wa Aamori, na wa Aperizi, na wa Ajebusi, na wa Agirigashi. Nīūhingītie kīranīro gīaku nī tondū ūrī mūthingu.

9 “Nīwonire ūrĩa maithe maitū ma tene maathīnīkire marī būrūri wa Misiri; ūkīgua kīrīro kīao marī hau Iria-inī Itune. 10 Ūkīringa ciama na morirū, na ūgīūkīrīra Firaūni, na anene ake othe, na andū a būrūri wake othe, nīgūkorwo nīwamenyete ūrĩa andū a Misiri metīaga makīmahinyīrīria. Nawe ūkīgīrīra igweta, rīrĩa rītūūruga nginya ūmūthī. 11 Nīwagayanirie Iria Itune mbere yao, nī ūndū ūcio magītuīkanīria iria gatagatī harĩa haatuīkīte thī nyūmū, no arĩa maamain-gatithītie ūkīmaikia kūu kūrīku o ta ihiga rīikītio maaī-inī mariku mūno. 12 Mūthenya wamatongoragia na gītugī gĩa itu, naguo ūtukū ūkamatongoria na gītugī kĩa mwaki gĩa kūmamūrīkīra njīra īrĩa mekūgera.

13 “Nīwaikūrūkire Kīrīma-inī gĩa Sinai, ūkīmaarīria kuuma igūrū. Nīwamaheire mītabarīre na mawatho ma kīhoto na magīrīru, na kīrīra gīaku gĩa kūrūmīrīrwo, o na maathani mega. 14 Nīwamamenyithirie Thabatū yaku theru na ūkīmahe maathani, na kīrīra gīaku gĩa kūrūmīrīrwo, na mawatho kūgerera kanua ka Musa ndungata yaku.

15 Hĩndĩ ya ng'aragu nĩwamaheire irio kuuma igũrũ, na rĩrĩa maarĩ anyootu ũkĩmahe maaĩ kuuma rwaro-inĩ rwa ihiga; wamaathire mathiĩ makegwatĩre bũrũri ũrĩa wehĩtĩte woete guoko na igũrũ atĩ nĩũkamahe.

16 “No rĩrĩ, maithe maitũ ma tene magĩtĩĩa na makĩũmia ngoro ciao, makĩaga gwathĩkĩra maathani maku. 17 Makĩrega kũigua na makĩaga kũririkana ciama iria waringĩte gatagatĩ-inĩ kao. Nĩmoomirie ngingo, na tondũ wa ũremi wao magĩthuurĩra mũtongoria nĩgeetha macooke ũkombo-inĩ wao. No rĩrĩ, we ũrĩ Ngai ũrekanagĩra mehia, na ũrĩ mũtugi na mũigua tha, ndũhiũhaga kũrakara na ũiyũritwo nĩ wendo. Nĩ ũndũ ũcio ndwamatiganĩirie, 18 o na rĩrĩa methondekeire mũhianano wa njaũ, makiuga atĩrĩ, ‘Ĩno nĩyo ngai yanyu ĩrĩa yamũrutire bũrũri wa Misiri,’ kana o na rĩrĩa meekire maũndũ mooru mũno ma gũkũruma.

19 “Tondũ wa tha ciaku nyingĩ, ndwamatiganĩirie kũu werũ-inĩ. Gĩtugĩ gĩa itu gĩtiagire kũmatongoria njĩra-inĩ yao mũthenya, kana gĩtugĩ kĩa mwaki gĩkĩaga kũmamũrĩkĩra ũtukũ njĩra ĩrĩa mekũgerera. 20 Wamaheire Roho waku mwega amarutage. Ndwagire kũmahe mana marĩe, kana ũkĩaga kũmahe maaĩ maanyoota. 21 Ihinda rĩa mĩaka mĩrongo ĩna nĩwamatũũririe werũ-inĩ; matiagire kĩndũ o nakĩ, ningĩ nguo ciao itiigana gũthira, kana magũrũ mao makĩimba.

22 “Nĩwamaheire mothamaki na ndũrĩrĩ, ũkĩmagaĩra o nginya mĩhaka-inĩ ya kũraya.

Magītaha bŭrŭri wa Sihoni mŭthamaki wa Heshiboni, na bŭrŭri wa Ogu mŭthamaki wa Bashani. <sup>23</sup> Waingĩhirie ariũ ao o ta njata cia matu-inĩ na ũkĩmakinyia bŭrŭri ũrĩa werĩte maithe mao matoonye makawĩgwatĩre ũtuĩke wao. <sup>24</sup> Ariũ ao nĩmatoonyire, makĩgwatĩra bŭrŭri ũcio. Ũgĩtooria andũ a Kaanani arĩa maatũuraga bŭrŭri ũcio mbere yao; ũkĩneana andũ a Kaanani kŭrĩ o, hamwe na athamaki ao na andũ a bŭrŭri ũcio, ũkĩmaneana moko-inĩ mao meke nao o ũrĩa mangĩendire. <sup>25</sup> Nĩmatunyanire matũũra maarĩ mairigĩre na thingo cia hinya, na mĩgũnda mĩnoru, makĩgwatĩra nyũmba ciaiyũrĩte indo njega cia mĩthemba yothe, na ithima iria cienjetwo, na mĩgũnda ya mĩthabibũ, na mĩgũnda ya mĩtamaiyũ, na mĩtĩ mĩingĩ mũno ya matunda. Makĩrĩa, nginya makĩhũũna na makĩagĩra mĩĩrĩ; magĩkenera wega waku mũingĩ.

<sup>26</sup> “No nĩmagire gwathĩka, magĩkũremera, na makĩhutatĩra watho waku. Nĩmooragire anabii aku arĩa maamataaraga nĩguo ma-macookie kŭrĩ we; magĩka maũndũ mooru mũno ma gũkũruma. <sup>27</sup> Nĩ ũndũ ũcio, ũkĩmaneana moko-inĩ ma thũ ciao, nacio ikĩmahinyĩrĩria. No rĩrĩa maahinyĩrĩrio, magĩgũkaĩra. Ũkĩmaigua kuuma igũrũ, na tondũ wa tha ciaku nyingĩ ũkĩmahe andũ a kũmahonokia, nao makĩmateithũra kuuma moko-inĩ ma thũ ciao.

<sup>28</sup> “No maarĩkia kũgĩa na ũhurũko, magĩcookerera gwĩka maũndũ mooru maitho-inĩ maku. Hĩndĩ ĩyo ũkĩmatiganĩria

moko-inĩ ma thũ ciao nĩgeetha imaathe. Na rĩrĩa maagũkaĩire rĩngĩ, ũkĩmaigua ũrĩ o kũu igũrũ, na tondũ wa tha ciaku nĩwamahonokagia kaingĩ.

<sup>29</sup> “Nĩwamataarire macookerere watho waku, no-o magĩtĩĩa na makĩrega gwathĩkĩra maathani maku. Makĩhia nĩkũregana na mawatho maku marĩa mangĩtũũria mũndũ muoyo angĩmaathĩkĩra. Nĩ

ũndũ wa kũng’athia, magĩkũhutatĩra, makĩũmia ngingo, na makĩrega gũkũigua.

<sup>30</sup> Nĩwamakirĩrĩrie mĩaka mĩingĩ. Na ũndũ wa Roho waku, nĩwamakaanagia na tũnua twa anabii aku. No matiigana gũkũigua, na nĩ ũndũ ũcio ũkĩmaneana moko-inĩ ma ndũrĩrĩ iria maariganĩtie nacio. <sup>31</sup> No tondũ wa tha ciaku nyingĩ, ndwamaniinire kana ũkĩmatiganĩria, nĩgũkorwo ũrĩ Mũrungu mũtugi na mũigua tha.

<sup>32</sup> “Na rĩu-rĩ, Wee Ngai witũ, Mũrungu mũnene ũrĩ hinya na wa gwĩtigĩrwo, o wee ũhingagia kĩrĩkanĩro gĩaku kĩa wendo, ndũkareke moritũ maya moneke arĩ ũndũ mũnini maitho-inĩ maku, moritũ maya matũkorete, na magakora athamaki aitũ na atongoria aitũ, na magakora athĩnjĩri-Ngai na anabii aitũ, na magakora maithe maitũ na andũ aku othe, kuuma matukũ ma athamaki a Ashuri nginya ũmũthĩ. <sup>33</sup> Maũndũ-

inĩ macio mothe matũkorete, wee ũkoretwo ũrĩ na kĩhooto; wĩkĩte maũndũ na wĩhokeku, o rĩrĩa ithuĩ tũhĩtĩtie. <sup>34</sup> Athamaki aitũ, na atongoria aitũ, na athĩnjĩri-Ngai aitũ na maithe maitũ, matiarũmĩrĩire watho



waku; matiathikĩrĩrie maathani maku kana mataaro marĩa wamaheire. <sup>35</sup> O na rĩrĩa maarĩ ũthamaki-inĩ wao, magĩkenagĩra wega waku mũnene bũrũri-inĩ ũcio mwariĩ na mũnoru ũrĩa wamaheete, matiagũtungatiire kana magĩtigana na njĩra ciao cia waganu.

<sup>36</sup> “No rĩrĩ, ũmũthĩ ũyũ tũrĩ ngombo, ngombo bũrũri-inĩ ũrĩa waheire maithe maitũ ma tene nĩguo marĩage matunda maguo na indo iria ingĩ njega ikũraga kuo. <sup>37</sup> Tondũ wa mehia maitũ, magetha maguo maingĩ mathi- iaga kũrĩ athamaki arĩa ũigĩte igũrũ riitũ. Maathaga mũĩrĩ iitũ na ng’ombe ciitũ o ũrĩa mekwenda. Tũrĩ ahinyĩrĩrie mũno.

### *Kĩrĩko kĩa Andũ*

<sup>38</sup> “Nĩ ũndũ wa ũguo-rĩ, nĩtũgũthondeka kĩrĩko gĩa gũtũura na twandĩkanĩre, nao atongoria aitũ, na Alawii aitũ na athĩnjĩri-Ngai aitũ makĩhũure mũhũuri.”

## 10

<sup>1</sup> Arĩa meekĩrĩre kĩrĩkanĩro kũ mũhũuri maarĩ:

Nehemia ũrĩa warĩ barũthi wa kũu, mũrũ wa Hakalia,

na Zedekia, <sup>2</sup> na Seraia, na Azaria, na Jeremia,

<sup>3</sup> na Pashuru, na Amaria, na Malikija,

<sup>4</sup> na Hatushu, na Shebania, na Maluku,

<sup>5</sup> na Harimu, na Meremothu, na Obadia,

<sup>6</sup> na Danieli, na Ginethoni, na Baruku,

<sup>7</sup> na Meshulamu, na Abija, na Mijamini,

<sup>8</sup> na Maazia, na Biligai, na Shemaia.  
Acio nño maarĩ athĩnjĩri-Ngai.

<sup>9</sup> Nao Alawii maarĩ:

Jeshua mūrũ wa Azania,  
na Binui wa ariũ a Henadadi, na Kadimieli,  
<sup>10</sup> nao athiritũ ao maarĩ:  
Shebania, na Hodia, na Kelita, na Pelaia, na  
Hanani,  
<sup>11</sup> na Mika, na Rehobu, na Hashabia,  
<sup>12</sup> na Zakuri, na Sherebia, na Shebania,  
<sup>13</sup> na Hodia, na Bani, na Beninu.

<sup>14</sup> Nao atongoria a andũ maarĩ:

Paroshu, na Pahathu-Moabi, na Elamu, na  
Zatu, na Bani,  
<sup>15</sup> na Buni, na Azigadi, na Bebai,  
<sup>16</sup> na Adonija, na Bigivai, na Adini,  
<sup>17</sup> na Ateri, na Hezekia, na Azuri,  
<sup>18</sup> na Hodia, na Hashumu, na Bezai,  
<sup>19</sup> na Harifu, na Anathothu, na Nebai,  
<sup>20</sup> na Magipiashu, na Meshulamu, na Heziri,  
<sup>21</sup> na Meshezabeli, na Zadoku, na Jadua,  
<sup>22</sup> na Pelatia, na Hanani, na Anaia,  
<sup>23</sup> na Hoshea, na Hanania, na Hashubu,  
<sup>24</sup> na Haloheshu, na Piliha, na Shobeku,  
<sup>25</sup> na Rehumu, na Hashabina, na Maaseia,  
<sup>26</sup> na Ahia, na Hanani, na Anani,  
<sup>27</sup> na Maluku, na Harimu, na Baana.

<sup>28</sup> “Andũ arĩa angĩ, nño athĩnjĩri-Ngai,  
na Alawii, na aikaria a iHINGO, na aini,

o na ndungata cia hekarũ na arĩa othe meyamũranĩtie na andũ arĩa maariganĩtie nao nĩguo maathĩkĩre Watho wa Ngai, marĩ hamwe na atumia ao, na aanake, na airĩtu ao othe arĩa mangĩhota gũtaũkĩrwo nĩ maũndũ, <sup>29</sup> andũ aya othe maanyiitana na ariũ a ithe wao arĩa marĩ igweta, na meeoehe na kĩrumi na mwĩhĩtwa atĩ nĩmarĩrũmagĩrĩra Watho wa Ngai ũrĩa waheirwo Musa ndungata ya Ngai, na mamenyagĩrĩre gwathĩkĩra maathani mothe, na mawatho, na kĩrĩra gĩa kũrũmĩrĩrwo kĩa Jehova Mwathani witũ.

<sup>30</sup> “Tweranĩra atĩ tũtikaheana airĩtu aitũ mahikio nĩ andũ arĩa matũrigiicĩirie o na kana aanake aitũ mahikie airĩtu ao.

<sup>31</sup> “Rĩrĩa andũ a mabũrũri marĩa tũriganĩtie marĩrehaga indo na ngano ya kwendia mũthenya wa Thabatũ, tũtikamagũrĩra mũthenya ũcio wa Thabatũ o na kana mũthenya ũngĩ o wothe mwamũre. O mwaka wa mũgwanja wakinya tũtirĩrĩmaga mĩgũnda iitũ, na nĩtũrĩrekanagĩra mathiirĩ mothe.

<sup>32</sup> “Nĩtuoya mũrigo wa kũhingia mawatho ma kũheanaga gĩcunjĩ gĩa gatatũ gĩa cekeri\* o mwaka nĩ ũndũ wa wĩra wa nyũmba ya Ngai witũ: <sup>33</sup> nĩ ũndũ wa mĩgate ĩrĩa ĩigagwo metha-inĩ; nĩ ũndũ wa mahinda ma maruta ma mũtu na ma njino; na nĩ ũndũ wa maruta marĩa marutagwo mũthenya wa Thabatũ, na wa ciathĩ cia Karũgamo ka Mweri, na wa ciathĩ iria ciathanĩtwo; nĩ ũndũ wa maruta marĩa maamũre; nĩ ũndũ wa maruta ma

---

\* **10:32** nĩ ta giramu 4

kūhoroheria mehia ma Isiraeli; o na nĩ ũndũ wa mawĩra mothe ma nyũmba ya Ngai witũ.

34 “Ithuĩ athĩnjĩri-Ngai, na Alawii o na andũ aya angĩ nĩtũcuukĩte mĩtĩ tũgatuanĩra rĩrĩa o nyũmba iitũ ĩrĩrehaga ngũ nyũmba-inĩ ya Ngai witũ, cia gũikaragia mwaki wakanĩte kĩgongona-inĩ kĩa Jehova Ngai witũ mahinda marĩa matuanĩrwo o mwaka, o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo Watho-inĩ.

35 “O na nĩtuoya mũrigo wa kũrehaga maciaro ma mbere ma mĩgũnda iitũ na ma mũtĩ o wotho wa matunda nyũmba-inĩ ya Jehova o mwaka.

36 “O ta ũrĩa kwandĩkĩtwo Watho-inĩ, nĩtũrĩrehaga marigithathi maitũ ma aanake, na ma ng’ombe, na ma ndũũru cia ng’ombe na cia mbũri ciitũ gũkũ nyũmba-inĩ ya Ngai witũ kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa matungataga kuo.

37 “O na ningĩ nĩtũrĩrehaga thĩinĩ wa makũmbĩ ma nyũmba ya Ngai, tũnengere athĩnjĩri-Ngai mũtu wa mbere, na magongona maitũ ma ngano ma mbere, na maruta ma matunda ma mĩtĩ iitũ yotho ma mbere, na ma ndibei iitũ ya mũhiano o na ma maguta. O na nĩtũrĩrehaga gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa maciaro ma mĩgũnda iitũ, tũkanengera Alawii, nĩgũkorwo nĩ Alawii maamũkagĩra icunjĩ cia ikũmi kuuma matũũra mothe kũrĩa tũrutaga wĩra. 38 Mũthĩnjĩri-Ngai wa rũciaro rwa Harũni nĩarĩkoragwo ho Alawii makĩamũkĩra gĩcunjĩ kũ gĩa ikũmi, nao Alawii nĩmarĩrehaga gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa indo ciothe makũmbĩ-inĩ ma kĩgĩina kĩa nyũmba

ya Ngai witũ.† <sup>39</sup> Andũ a Isiraeli, hamwe na Alawii, nĩmarĩrehaga maruta mao ma ngano, na ndibei ya mũhahano, na maguta thĩinĩ wa makũmbĩ marĩa indo cia handũ-harĩa-haamũre ciigagwo, na kũrĩa athĩnjĩri-Ngai, arĩa maratungata, na aikaria a ihingo, na aini maikaraga.

“Tũtirĩrekagĩrĩria nyũmba ya Ngai witũ.”

## 11

### *Atũũri Eerũ a Jerusalemu*

<sup>1</sup> Na rĩrĩ, atongoria a andũ magĩtũũra Jerusalemu, nao andũ acio angĩ magĩcuuka mĩtĩ nĩguo mathuure mũndũ ũmwe harĩ o andũ ikũmi atuĩke wa gũtũũra Jerusalemu, itũũra rĩrĩa itheru, nao acio angĩ kenda megũtigara mathĩ magatũũre matũũra-inĩ mao. <sup>2</sup> Andũ nĩmagathĩrĩirie andũ arĩa othe meerutũire gũtũũra Jerusalemu na kwĩyendera.

<sup>3</sup> Aya nĩo atongoria a bũrũri arĩa maatũũrĩre Jerusalemu (na rĩrĩ, andũ amwe a Isiraeli, na athĩnjĩri-Ngai, na Alawii, na ndungata cia hekarũ, na njiaro cia ndungata cia Solomoni maatũũraga matũũra-inĩ ma Juda, o mũndũ gĩthaka-inĩ gĩake thĩinĩ wa matũũra mao.

<sup>4</sup> O na andũ angĩ kuuma Juda na Benjamini nĩmatũũraga Jerusalemu):

Kuuma njiaro-inĩ cia Juda maarĩ:

---

† **10:38** Nĩ kwarĩ na tũnyũmba hekarũ-inĩ kũrĩa indo iria theru ciaigagwo.

Athaia mūrũ wa Uzia, mūrũ wa Zekaria, mūrũ wa Amaria, mūrũ wa Shefatia, mūrũ wa Mahalaleli, wa rũciaro rwa Perezu; <sup>5</sup> na Maaseia mūrũ wa Baruku, mūrũ wa Koli-Hoze, mūrũ wa Hazaia, mūrũ wa Adaia, mūrũ wa Joiaribu, mūrũ wa Zekaria, wa rũciaro rwa Mũshiloni. <sup>6</sup> Njiaro cia Perezu iria ciatũũraga Jerusalemu, arĩa maarĩ andũ njamba, mũigana wao warĩ andũ 468.

<sup>7</sup> Kuuma njiaro-inĩ cia Benjamini maarĩ:

Salu mūrũ wa Meshulamu, mūrũ wa Joedi, mūrũ wa Pedaia, mūrũ wa Kolaia, mūrũ wa Maaseia, mūrũ wa Ithieli, mūrũ wa Jshaia, <sup>8</sup> na arũmĩrĩri ake, Gabai na Salai, othe maarĩ andũ 928. <sup>9</sup> Joeli mūrũ wa Zikiri nĩwe warĩ mūrũgamĩrĩri wao ũrĩa mũnene, nake Juda mūrũ wa Hasenua nĩwe warũgamĩrĩire Gĩcigo gĩa Keerĩ kĩa itũũra rĩrĩa inene.

<sup>10</sup> Nao athĩnjĩri-Ngai maarĩ:

Jedaia; mūrũ wa Joiaribu; Jakini; <sup>11</sup> Sheraia mūrũ wa Hilikia, mūrũ wa Meshulamu, mūrũ wa Zadoku, mūrũ wa Meraiothu, mūrũ wa Ahitubu, mūrũri wa maũndũ ma nyũmba ya Ngai, <sup>12</sup> hamwe na athiritũ ao arĩa maarutaga wĩra wa hekarũ, maarĩ andũ 822; Adaia mūrũ wa Jerohamu, mūrũ wa Pelalia, mūrũ wa Amuzi, mūrũ wa Zekaria, mūrũ wa Pashuru, mūrũ wa Malikija, <sup>13</sup> hamwe na andũ a thiritũ yake arĩa maarĩ atongoria a nyũmba ciao, maarĩ andũ 242; Amashusai mūrũ wa Azareli, mūrũ

wa Ahazai, mūrũ wa Meshilemothu, mūrũ wa Imeri, <sup>14</sup> na andũ a thiritũ yake arĩa maarĩ njamba, maarĩ andũ 128. Mūtongoria wao mūnene aarĩ Zabidieli mūrũ wa Hagedolimu.

<sup>15</sup> Na kuuma kūrĩ Alawii maarĩ:

Shemaia mūrũ wa Hashubu, mūrũ wa Azirikamu, mūrũ wa Hashabia, mūrũ wa Buni; <sup>16</sup> Shabethai na Jozabadu, arĩa maarĩ atongoria eerĩ a Alawii, na nĩo maaroraga wĩra wa nja wa nyũmba ya Ngai; <sup>17</sup> Matania mūrũ wa Mika, mūrũ wa Zabedi, mūrũ wa Asafu, ũrĩa watongoragia mahooya ma gũcookeria Ngai ngaatho; Bakabukia ũrĩa warĩ wa keerĩ harĩ athiritũ ake: na Abada mūrũ wa Shamua, mūrũ wa Galali, mūrũ wa Jeduthuni. <sup>18</sup> Alawii arĩa maarĩ thĩinĩ wa Itũũra rĩu itheru maarĩ andũ 284.

<sup>19</sup> Aikaria a ihingo maarĩ:

Akubu, na Talimoni, na andũ a thiritũ yao, arĩa maarangagĩra ihingo, maarĩ andũ 172.

<sup>20</sup> Andũ a Isiraeli acio angĩ, hamwe na athĩnjĩri-Ngai na Alawii, maarĩ matũũra-inĩ mothe ma Juda, o mũndũ gĩthaka-inĩ kĩa maithe mao.

<sup>21</sup> Ndongata cia hekarũ ciatũũraga kĩrĩma-inĩ kĩa Ofeli, marũgamĩrĩrwo nĩ Ziha na Gishipa.

<sup>22</sup> Mūtongoria mūnene wa Alawii kũu Jerusalemu aarĩ Uzi mūrũ wa Bani, mūrũ wa Hashabia, mūrũ wa Matania, mūrũ wa Mika.

Uzi aarĩ ũmwe wa rūciaro rwa Asafu, arĩa maarĩ aini arĩa maarũgamĩĩire wĩra wa nyũmba ya Ngai. <sup>23</sup> Aini maarĩ watho-inĩ wa mũthamaki, ũrĩa wamatuagĩra wĩra wao wa o mũthenya.

<sup>24</sup> Pethahia mūrũ wa Meshezabeli, wa rūciaro rwa Zera mūrũ wa Juda, aarĩ mūramati wa mũthamaki maũndũ-inĩ mothe makonainie na andũ.

<sup>25</sup> Ha ũhoro wa tũtũura na mĩgũnda yatuo-rĩ, andũ amwe a Juda maatũũraga Kiriathu-Ariba na matũũra marĩo marĩa marĩrigiicĩirie, na Diboni na matũũra marĩo, na Jekabizeeli na tũtũura twarĩo, <sup>26</sup> na kũu Jeshua, na Molada, na Bethi-Peleti, <sup>27</sup> na Hazari-Shuali, na Biri-Shiba na matũũra marĩo; <sup>28</sup> na Zikilagi, na Mekona na matũũra marĩo, <sup>29</sup> na Eni-Rimoni, na Zora, na Jaramuthu, <sup>30</sup> na Zanoa, na Adulamu na tũtũura twarĩo, na Lakishi na mĩgũnda ya rĩo, na Azeka na matũũra marĩo. Nĩ ũndũ ũcio maatũũraga kuuma Birishiba o nginya Kĩanda kĩa Hinomu.

<sup>31</sup> Njiaro cia Benjamini kuuma Geba ciatũũraga Mikimashi, na Aija, na Betheli na matũũra marĩo, <sup>32</sup> na kũu Anathothu, na Nobu na Anania, <sup>33</sup> na Hazoru, na Rama na Gitaimu, <sup>34</sup> na Hadidi, na Zeboimu na Nebalati, <sup>35</sup> na Lodi na Ono, na Kĩanda-inĩ kĩa Aturi.

<sup>36</sup> Amwe a ikundi cia Alawii a Juda maatũũrire Benjamini.

## 12

*Athĩnjĩri-Ngai na Alawii*



<sup>1</sup> Aya n̄o athĩnjĩri-Ngai na Alawii arĩa maa-cookire hamwe na Zerubabeli mũrũ wa Sheali-tieli, na Jeshua:

Seraia, na Jeremia, na Ezara,\*

<sup>2</sup> na Amaria, na Maluku, na Hatushu,

<sup>3</sup> na Shekania, na Rehumu, na Meremothu,

<sup>4</sup> na Ido, na Ginethoni, na Abija,

<sup>5</sup> na Mijamini, na Maadia, na Biliga,

<sup>6</sup> na Shemaia, na Joiaribu, na Jedaia,

<sup>7</sup> na Salu, na Amoku, na Hilikia, na Jedaia.

Acio n̄o maarĩ atongoria a athĩnjĩri-Ngai na athiritũ ao, matukũ-inĩ macio ma Jeshua.

<sup>8</sup> Nao Alawii maarĩ Jeshua, na Binui, na Kadimieli, na Sherebia, na Juda, o na Matania, ũrĩa, marĩ hamwe na athiritũ ake, nĩwe warũgamĩrĩire arĩa maainaga nyĩmbo cia gũcookia ngaatho. <sup>9</sup> Bakabukia na Uni, athiritũ ao, maarũgamaga mang'ethanĩire nao magĩtungata.

<sup>10</sup> Jeshua nĩwe warĩ ithe wa Joiakimu, nake Joiakimu aarĩ ithe wa Eliashibu, nake Eliashibu aarĩ ithe wa Joiada, <sup>11</sup> nake Joiada aarĩ ithe wa Jonathani, nake Jonathani aarĩ ithe wa Jada.

<sup>12</sup> Matukũ-inĩ ma Joiakimu, aya n̄o maarĩ atongoria a nyũmba cia athĩnjĩri-Ngai:

ya Seraia, aarĩ Meraia;

ya Jeremia, aarĩ Hanania;

<sup>13</sup> ya Ezara, aarĩ Meshulamu;

ya Amaria, aarĩ Jehohanani;

<sup>14</sup> ya Maluki, aarĩ Jonathani;

ya Shebania, aarĩ Jusufu;

---

\* **12:1** Ezara ũyũ tiwe Ezara ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai.

- 15 ya Harimu, aarĩ Adina;  
     ya Meraiothu, aarĩ Helikai;  
 16 ya Ido, aarĩ Zekaria;  
     ya Ginethoni, aarĩ Meshulamu;  
 17 ya Abija, aarĩ Zikiri;  
     ya Miniamini na Moadia, aarĩ Pilitai;  
 18 ya Biliga, aarĩ Shamua;  
     ya Shemaia, aarĩ Jehonathani;  
 19 ya Joiaribu, aarĩ Matenai;  
     ya Jedaia, aarĩ Uzi;  
 20 ya Salai, aarĩ Kalai;  
     ya Amoku, aarĩ Eberi;  
 21 ya Hilikia, aarĩ Hashabia;  
     na ya Jedaia, aarĩ Nethaneli.

22 Nao atongoria a nyũmba cia Alawii matukũ-inĩ ma Eliashibu, na Joiada, na Johanani, na Jadua, o ũndũ ũmwe na atongoria a athinjĩri-Ngai, nĩmandĩkirwo marĩtwa mao hĩndĩ ya wathani wa Dario ũrĩa Mũperisia. <sup>23</sup> Atongoria a nyũmba cia njiaro cia Lawi nginya hĩndĩ ya Johanani mũrũ wa Eliashibu o nao nĩmandĩkĩtwo ibuku-inĩ rĩa matukũ macio. <sup>24</sup> Nao atongoria a Alawii maarĩ Hashabia, na Sherebia, na Jeshua mũrũ wa Kadimieli, na athiritũ ao, arĩa maarũgamaga mamang'etheire makĩina nyĩmbo cia kũgooca na cia gũcookia ngaatho, gĩkundi kĩmwe gĩkaamũkagĩria kĩrĩa kĩngĩ, kũringana na ũrĩa gwathanĩtwo nĩ Daudi mũndũ wa Ngai.

25 Matania, na Bakabukia, na Obadia, na Meshulamu, na Talimoni, na Akubu maarĩ aikaria a ihingo arĩa maarangagĩra makũmbĩ marĩa maarĩ ihingo-inĩ. <sup>26</sup> Maatungataga

hĩndĩ ya Joiakimu mũrũ wa Jeshua, mũrũ wa Jozadaku, na hĩndĩ ya Nehemia ũrĩa warĩ barũthi, na hĩndĩ ya Ezara ũrĩa warĩ mũthĩnjĩri-Ngai na mwandĩki-marũa.

*Kwamũrwo kwa Rũthingo rwa Jerusalemu*

<sup>27</sup> Hĩndĩ ya kwamũrwo kwa rũthingo rwa Jerusalemu, Alawii nĩmacaririo kuuma kũrĩa guothe maarĩ nĩguo moke Jerusalemu makũngũire kwamũrwo kũu marĩ na gĩkeno, na makĩinaga nyĩmbo cia gũcookia ngaatho, makĩinaga na thaani iria ihũũrithanagio, na inanda cia kĩnũbi, na cia mũgeeto. <sup>28</sup> Aini o nao nĩmacookanĩrĩrio hamwe kuuma ng'ongo iria ciathiũrũrũkĩirie Jerusalemu, magĩcookanĩrĩrio kuuma tũtũura-inĩ twa Anetofathi, <sup>29</sup> na kuuma Bethi-Giligali, na kuuma mwena wa Geba na Azimavethu, nĩgũkorwo aini nĩmeyakĩire matũura gũthiũrũrũkĩiria Jerusalemu. <sup>30</sup> Nao athĩnjĩri-Ngai na Alawii marĩkia gwĩtheria, magĩtheria andũ, na ihingo, o na rũthingo.

<sup>31</sup> Atongoria a Juda nĩndameerire mahaice rũthingo-igũrũ. Ningĩ ngĩhe ikundi igĩrĩ nene cia aini wĩra wa gũcookia ngaatho. Gĩkundi kĩmwe gĩgĩthiĩ mwena wa ũrĩo kĩrĩ rũthingo-igũrũ, kĩerekeire Kĩhingo gĩa Kĩara-inĩ. <sup>32</sup> Hoshaiia hamwe na nuthu ya atongoria a Juda makĩmarũmĩrĩra, <sup>33</sup> hamwe na Azaria, na Ezara, na Meshulamu, <sup>34</sup> na Juda, na Benjamini, na Shemaia, na Jeremia, <sup>35</sup> o ũndũ ũmwe na athĩnjĩri-Ngai amwe me na tũrumbeta, o na Zekaria mũrũ wa Jonathani, mũrũ wa Shemaia, mũrũ wa Matania, mũrũ wa Mikaia, mũrũ wa

Zakuri, mūrũ wa Asafu, <sup>36</sup> na athiritũ ake, nõ Shemaia, na Azareli, na Milalai, na Gilalai, na Maai, na Nethaneli, na Juda, na Hanani, marĩ na indo cia kũina nacio o ta ũrĩa gwathanĩtwo nĩ Daudi, mũndũ wa Ngai. Ezara ũrĩa mwandĩki-marũa nĩwe wamatongoretie. <sup>37</sup> Na rĩrĩ, kuuma Kĩhingo gĩa Gĩthima maathiire marũngĩrĩrie, makĩhaica rũthingo igũrũ na ngathĩ cia Itũura rĩa Daudi, makĩhĩtũkĩra igũrũ rĩa nyũmba ya Daudi, o nginya Kĩhingo kĩa Maaĩ mwena wa irathĩro.

<sup>38</sup> Gĩkundi gĩa keerĩ kĩa aini gĩgĩthĩ kĩerekeire mwena wa ũmotho. Na nĩ ngĩmarũmĩrĩra kũu rũthingo igũrũ hamwe na nuthu ya andũ, tũkĩhĩtũkĩra Mũthiringo wa Mariiko ma Mwaki o nginya Rũthingo-inĩ Rwarĩ, <sup>39</sup> igũrũ rĩa Kĩhingo kĩa Efiraimu, na Kĩhingo kĩa Jeshana, na Kĩhingo gĩa Thamaki, na Mũthiringo wa Hananeli, na Mũthiringo wa Igana, nginya Kĩhingo-inĩ kĩa Ng'ondũ. Makĩrũgama Kĩhingo-inĩ kĩa Mũrangĩri.

<sup>40</sup> Ikundi icio cieri cia aini cia gũcookia ngaatho igĩikara handũ ha cio thĩinĩ wa nyũmba ya Ngai, o na nĩ ngĩka o ũguo, hamwe na nuthu ya anene, <sup>41</sup> o ũndũ ũmwe na athĩnjĩri-Ngai, nõ Eliakimu, na Maaseia, na Miniamini, na Mikaia, na Elioenai, na Zekaria, na Hanania marĩ na tũrumbeta twao, <sup>42</sup> o hamwe na Maaseia, na Shemaia, na Elezaru, na Uzi, na Jehohanani, na Malikija, na Elamu, na Ezeri. Nao aini maatongoragio nĩ Jezerahia. <sup>43</sup> Na mũthenya ũcio nĩmarutire magongona manene, makĩrũhagia tondũ Ngai nĩamaheete gĩkeno kĩnene. O nao

andũ-a-nja na ciana magĩkena. Mbugĩrĩrio ya gĩkeno kũu Jerusalemu nĩyaiguĩkaga kũndũ kũraya.

<sup>44</sup> Mahinda-inĩ macio nĩ gwathuurirwo andũ marũgamĩrĩre makũmbĩ ma indo iria ciarutagwo, na maciaro ma mbere, na gĩcunjĩ gĩa ikũmi. Kuuma mĩgũnda-inĩ ĩrĩa yathiũrũrũkĩirie matũũra magĩrĩrwo kurehe makũmbĩ-inĩ icunjĩ iria ciatuĩtwo nĩ watho irĩ cia athĩnjĩri-Ngai na Alawii, tondũ andũ a Juda nĩmakenagĩra athĩnjĩri-Ngai na Alawii arĩa maatungataga. <sup>45</sup> Nĩmarutaga wĩra wa gũtungatĩra Ngai wao, na wĩra wa gwĩtheria, o ta ũrĩa aini na aikaria a ihingo meekaga, kũringana na ũrĩa gwathanĩtwo nĩ Daudi na mũriũ Solomoni. <sup>46</sup> Nĩgũkorwo tene mũno, matukũ-inĩ ma Daudi na ma Asafu, nĩ kwarĩ na atongoria a aini na a nyĩmbo cia kũgooca na gũcookeria Ngai ngaatho. <sup>47</sup> Nĩ ũndũ ũcio matukũ-inĩ ma Zerubabeli na ma Nehemia, andũ a Isiraeli othe nĩmarutaga icunjĩ cia o mũthenya nĩ ũndũ wa aini na aikaria a ihingo. Ningĩ nĩmamũraga icunjĩ nĩ ũndũ wa Alawii arĩa angĩ, nao Alawii makaamũra icunjĩ nĩ ũndũ wa njiaro cia Harũni.

## 13

### *Magarũrĩra ma Mũthia ma Nehemia*

<sup>1</sup> Na rĩrĩ, mũthenya ũcio, Ibuku rĩa Musa rĩgĩthomwo na mũgambo mũnene andũ makĩĩguagĩra, rĩgĩthomwo handũ haandĩkĩtwo atĩ gũtirĩ Mũamoni kana Mũmoabi ũgetĩkĩrio akorwo kĩũngano-inĩ kĩa andũ a Ngai, <sup>2</sup> tondũ

matiigana kũhe andũ a Isiraeli irio na maaĩ; no-o nĩ kũrĩha maarĩhire Balamu amarume. (No rĩrĩ, Ngai witũ akĩgarũra kĩrumi gĩgĩtuĩka kĩrathimo.) <sup>3</sup> Rĩrĩa andũ maaiguire watho ũcio, makĩheria andũ othe arĩa maarĩ ageni kuuma Isiraeli.

<sup>4</sup> Mbere ĩyo, Eliashibu ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoretwo atuĩtwo mũrũgamĩrĩri wa makũmbĩ ma nyũmba ya Ngai witũ. Aarĩ wa thiritũ ya hakuhĩ na Tobia, <sup>5</sup> na nĩamũhete nyũmba nene aikarage ĩrĩa mbere ĩyo yaigagwo mũhothi ya ngano, na ũbumba, na indo cia hekarũ, o na mũhothi ya gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa ngano, na ndibei ya mũhahano na maguta marĩa maaheagwo Alawii, na aini na aikaria a ihingo, o na mũhothi ĩrĩa yarutagĩrwo athĩnjĩri-Ngai.

<sup>6</sup> No rĩrĩa maũndũ maya mothe maathiaga na mbere, nĩ ndiarĩ kũu Jerusalemu, nĩgũkorwo mwaka-inĩ ũcio wa mũrongo ĩtatũ na ĩrĩ wa ũthamaki wa Aritashashita, mũthamaki wa Babuloni,\* nĩndacookete kũrĩ mũthamaki. Matukũ manini maathira nĩndamũhooire rũtha, <sup>7</sup> ngĩcooka Jerusalemu. Ndacooka Jerusalemu nĩguo ndaamenyire ũũru ũrĩa Eliashibu eekĩte nĩ ũndũ wa kũhe Tobia kanyũmba nja ya nyũmba ya Ngai. <sup>8</sup> Nĩndarakaririo nĩ ũhoru ũcio mũno na ngĩkia indo ciothe cia Tobia nja. <sup>9</sup> Ngĩcooka ngĩruta watho kũgĩe igongona rĩa gũtheria nyũmba ĩyo, na ngĩcookia indo ciothe cia nyũmba ya Ngai kuo, hamwe na maruta ma ngano na ũbumba.

\* **13:6** Thuutha wa kũhoota na kwĩgwatĩra Babuloni, Kurusu nĩeheire rĩitwa “Mũthamaki wa Babuloni”.

10 Ningĩ nĩndamenyire atĩ Alawii matiaheagwo gĩcunjĩ kĩrĩa kĩerĩtwo maaheagwo, na Alawii othe hamwe na aini arĩa maatungataga nĩmatiganĩirie ũtungata, magacooka mĩgũndainĩ yao. 11 Nĩ ũndũ ũcio ngĩrũithia anene acio, ngĩmooria atĩrĩ: “Nyũmba ya Ngai ĩtiganĩirio nĩkĩ?” Ningĩ ngĩmeeta othe hamwe, ngĩmacookia o mũndũ wĩra-inĩ wake.

12 Andũ othe a Juda nĩmarehire gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa ngano, na ndibei ya mũhiano, o na maguta makũmbĩ-inĩ. 13 Na nĩ ngĩtua Shelemia ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na Zadoku ũrĩa mwandĩki-marũa, marĩ na Mulawii wetagwo Pedaia, arũgamĩrĩri a makũmbĩ, na ngĩtua Hanani mũrũ wa Zakuri mũrũ wa Matania mũnini wao, tondũ andũ aya nĩmoonagwo marĩ ehokeku. Nĩmatuirwo a kũgayagĩra ariũ a ithe wao indo.

14 Ndirikana, Wee Ngai wakwa, nĩ ũndũ wa maũndũ maya, na ndũgatharie wĩra na ũtungata ũrĩa ndungatĩte nyũmba-inĩ ya Ngai wakwa ndĩ mwĩhokeku.

15 Matukũ-inĩ macio nĩndeyoneire andũ a Juda makĩhiha ndibei mũthenya wa Thabatũ na makĩrehe ngano, na magĩkuuithia ndigiri ngano hamwe na ndibei, na thabibũ, na ngũyũ, na mũthemba yothe ya mĩrigo. Indo icio ciothe maarehaga Jerusalemu mũthenya wa Thabatũ. Nĩ ũndũ ũcio ngĩmakaania kwendia irio mũthenya ũcio wa Thabatũ. 16 Andũ a Turo arĩa maatũũraga Jerusalemu nĩmarehaga

thamaki na indo cia mĩthemba yothe, na magaciendagĩria andũ a Juda mũthenya wa Thabatũ kũu Jerusalemu. <sup>17</sup> Ngĩrũithia andũ arĩa maarĩ igweta a Juda, ngĩmooria atĩrĩ, “Nĩ ũndũ ũrĩkũ ũyũ mũreka wa waganu wa gũthaahia mũthenya wa Thabatũ? <sup>18</sup> Maithe manyu ma tene-rĩ, githĩ ti maũndũ ta maya meekire, nake Ngai witũ agĩtũrehere mathĩna maya mothe matũkorete na magakora itũũra rĩrĩ inene? No rĩu inyuĩ mũrarehera Isiraeli mang’ũrĩ maingĩ makĩria na ũndũ wa gũthaahia Thabatũ.”

<sup>19</sup> Na rĩrĩ, hwaĩ-inĩ kwambĩrĩria kũgĩa nduma ihingo-inĩ cia Jerusalemu Thabatũ itanakinya-rĩ, ngĩathana mĩrango ya Jerusalemu ihingwo na ndĩkahingũrwo nginya Thabatũ ithire. Ngĩiga andũ amwe akwa ihingo-inĩ marangĩre, nĩgeetha gũtikagĩe mũrigo ũngĩtoonyio thĩinĩ mũthenya wa Thabatũ. <sup>20</sup> Rĩmwe kana meerĩ, onjorithia na endia a indo cia mĩthemba yothe maraarire nja ya Jerusalemu. <sup>21</sup> No ngĩmakaania ngĩmooria atĩrĩ, “Nĩ kĩĩ gĩgũtũma mũraare rũthingo-inĩ? Mũngũka ũguo rĩngĩ nĩndĩmũnyitithia.” Kuuma hĩndĩ iyo matiacookire gũũka mũthenya wa Thabatũ. <sup>22</sup> Ningĩ ngĩatha Alawii meetherie macooke mathĩ makarangĩre ihingo nĩgeetha maige mũthenya wa Thabatũ ũrĩ mũtheru.

Ndirikana, Wee Ngai wakwa, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ o nagu, na ũnjiguĩre tha kũringana na wendo waku mũnene.

<sup>23</sup> Na rĩrĩ, matukũ-inĩ macio nĩndonire arũme



a Juda arĩa maahikĩtie andũ-a-nja a kuuma Ashidodi, na Amoni, na Moabi. <sup>24</sup> Nuthu ya ciana ciao cjaaragia rũthiomi rwa Ashidodi kana thiomi cia ndũrĩrĩ icio ingĩ, no matiooĩ kwaria rũthiomi rwa Juda. <sup>25</sup> Ngĩmarũithia na ngĩmetĩria kĩrumi. Nĩndahũũire arũme amwe ao na ngĩmamunya njuĩrĩ. Ngĩtũma mehĩte mwĩhĩtwa makĩgwetaga rĩtwa rĩa Ngai, ngĩmeera atĩrĩ: “Menyai gũkaaneana airĩtu anyu mahikio nĩ ariũ ao, kana aanake anyu inyuĩ ene mahikie airĩtu ao. <sup>26</sup> Githĩ ti ihikania ta icio ciatũmire Solomoni mũthamaki wa Isiraeli eehie? Ndũrĩrĩ-inĩ nyingĩ gũtiarĩ mũthamaki ũngĩ watariĩ take. Ngai wake nĩamwendete, akĩmũtua mũthamaki Isiraeli guothe; no-o na kũrĩ ũguo-rĩ, nĩatoonyirio mehia-inĩ nĩ andũ-a-nja a kũngĩ. <sup>27</sup> Ithuĩ-rĩ, no nginya tũigwe atĩ o na inyuĩ mũreka waganu ũyũ wothe mũũru ũũ, mũkaaga kwĩhokeka kũrĩ Ngai witũ na ũndũ wa kũhikia andũ-a-nja a kũngĩ?”

<sup>28</sup> Mũriũ ũmwe wa Joiada mũrũ wa Eliashibu mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene aarĩ mũthoni-we wa Sanibalati ũrĩa Mũhoroni. Nĩndamũingatare oime harĩ niĩ.

<sup>29</sup> Maririkane, Wee Ngai wakwa, tondũ nĩmathaahirie wĩra wa ũthĩnjĩri-Ngai, o na magĩthaahia kĩrĩkanĩro kĩa wĩra wa athĩnjĩri-Ngai na kĩa Alawii.

<sup>30</sup> Nĩ ũndũ ũcio, ngĩtheria athĩnjĩri-Ngai na Alawii kuuma kũrĩ ũndũ o wothe mũgeni,

ngĩcooka ngĩmagaĩra o mũndũ wĩra wake  
kĩũmbe. <sup>31</sup> Ningĩ nĩndathondekire mweke wa  
kũhothaga ngũ na maciaro ma mbere mahinda  
marĩa maatuĩtwo.

Wee Ngai wakwa, ndirikana na ũnjĩke wega.

**Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre  
Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre  
(Bible) of Kenya**

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at [www.biblica.com](http://www.biblica.com) and [open.bible](http://open.bible)” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63